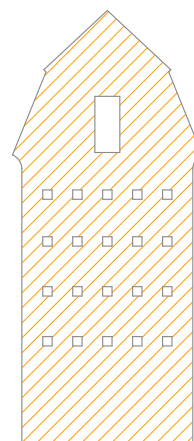

Eljövendő régmúlt

Erhardt Panna Sára | Kiss Dávid | Péntes Ábel
konzulensek | Terbe Rita | Vasáros Zsolt DLA | Bartók István DLA
TDK 2016
Építőművészet "Kultúrtáj" szekció

Tartalom

Bevezető	1
Absztrakt	2
Mezőhegyes ma	3
Mezőhegyes története	4-5
Koncepció	6
Koncepció kifejtése	6-7
Terv építészeti bemutatása	8-12
Alaprajzok	10-11
Metszetek	12
Látványok	13-15
Befejezés	15
Források	15

Bevezető

A vidéki kisvárosok sosem kapnak elég figyelmet a vezetőségtől. Míg évszázadokkal ezelőtt nyeregben voltak a mezőgazdasági adottságaik miatt, mára ezek a javak már nem számítanak húzóerőnek a gazdaságban. Mit tehet egy elhanyagolt, hátrahagyott település, hogy ismét felvegye a világ fejlődésének ritmusát? Képes-e a régvolt értékeket megtartva új színbe helyezni, ezáltal értelmet adva a használatlan épületeknek? TDK munkánkban Mezőhegyes műemléki silótornyaival foglalkozunk ekképpen.

Egy elhagyott, ám szerkezetileg jó állapotban lévő épületbe az első lépés mindig izgalmakkal és rejtelmekkel van tele. Mi vár az ajtó mögött, változott-e az eredeti funkcióhoz képest a használata, egyáltalán van-e élőlény, ami rátalált?

Mezőhegyes és vidéke rengeteg ilyen építménnyel van megáldva, 53 műemléknek nyilvánított létesítmény, ebből 7 db silótorony áll a település környékén. Ezek a mezőgazdasági épületek mára már teljesen üressé váltak, kiestek az emberek perifériájából. A mezőváros központjába lakótömböt építettek, ezáltal még inkább kettéválasztva az amúgy is szétrobbanó közösséget városiasodó és falusi létre. Hatalmas potenciállal rendelkező település, rosszul kihasznált adottságokkal, mint például a hely központjában álló kultúrház ahol a főbb alkalmak kerülnek megrendezésre.

Egy olyan település a feladat tárgya, ami egy évszázaddal ezelőtt még virágzó mezőgazdasági központ volt. Erre utal a számlálhatatlanul sok mezőgazdasági ingatlan. Ennek a helynek van múltja, mégpedig ezekben az épületekben. Kézenfekvő azt feltételezni, hogy a jövője is bennük van. Jelenje viszont, ha van is, nem túl fényes. Sem a városnak, sem az épületeknek. A lakosság folyamatosan csökken, rengeteg a munkanélküli, illetve a valódi gazdasági értéket nem teremtő közmunkás, a mezőgazdasági épületek pedig érintetlenül állnak évtizedek óta. Jól irányzott beavatkozásokkal e két problémát egyszerre lehetne orvosolni. Építészeti eszközökkel közvetlenül nem tudunk hatni a gazdaságra, de közvetetten igen:

„A lehetőségekhez mérten segíteni kell a piac növekedését, aminek két területe van: a belső piac növelése (a lakosok számának növelése, az idegenforgalom erősítése), illetve segíteni kell a marketinget (arcuatteremtés).”

- részlet: Mezőhegyes Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája

Identitást adva a helynek képesek lehetünk gazdasági, és ezzel párhuzamosan társadalmi fejlődést előidézni. Programunk részeként étellel szeretnénk megtölteni a területet. Mivel ehhez hosszú évek türelme és folyamatok egymásra rétegződése kell, az ütem első felütése a mezőgazdaság fellendítése lenne. Ebben van a legnagyobb lehetősége a környéknek, hogy ismét virágozzon. Ez a fenntarthatóság, a gazdasági fellendülés, és a közösségi tevékenységek motorja lehetne.

Mivel az elsődleges cél a helyiek életét felpezsdítő hasznos létesítmények kialakítása, nem szándékunk pusztán turistacsalogató látványosságokká alakítani őket. Ugyanakkor a hasznosság teljesülésének mellékterméke lehet a kíváncsi szemek odavonzása és a hely szimbólumává, ikonjává válás.

Ekkora léptékű helynél az apró változtatás is már nagy hullámot tud elindítani. Ezért gondoljuk úgy, hogy először csak kicsiben, egy-egy tornyot ruházunk fel funkcióval, ami később nagyra is ki tudja fejlődni magát, mint egy öngerjesztő folyamatként.

Miként kerülhetnének vissza a vérkeringésbe ezek az épületek? Milyen módon vehetnék használatba a helyi lakosok? Infrastruktúra célszerű kialakítása hogyan lehetséges a közönség számára, hogy akadályok nélkül könnyen elérhetővé váljon számukra? Hogyan kerülhető el az öncélú építészkedés és valósíthatók meg a létező szociális és gazdasági problémákra adott releváns válaszok?

The first step into a deserted building, which is constructionally in good condition, is always full of excitement and mystery. What is waiting behind the door? Did the usage of the building change compared to the original? Is there any creature which discovered it?

Mezőhegyes and its country is blessed with countless of these buildings, here stand 53 historic buildings, from which 7 silo towers. These agricultural buildings are empty today, dropped out of the people's periphery. The centre of the country town are apartment blocks built, that parted more the exploded community to urban and rural lifestyle. It is a town with large potential, misused abilities, like the culture house in the centre, where the main occasions take place.

The task is a city, which was a blooming agricultural center one century ago. The countless industrial properties refer to this bright history. This area has past, and his past in these buildings. It is obvious to suppose, that his future is in these, too. Even if it has present also, it is not glorious, nor the city, neither the buildings. The population is decreasing year after year. There are plenty of unemployed inhabitant, economically not valuable public workers. The agricultural buildings area abandoned since decades. We could remedy these difficulties together, by sensitive interferences. As architects, we can not affect directly to the economy, but architecture can play an intermediate role:

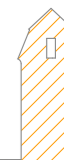
„The increase of the market need help as far as possible, which has two areas: the increase of internal market (grow the population, amplify the tourism), and the marketing need help (brand creation).”

- detail: Integrated City Development Strategy of Mezőhegyes Town

With give inactivity to the place we could create economic and parallel social development. As part of our program we would like to fill the area with life. Because it needs long years' patience and stratification of processes, the first step of the plan is the boosting of the agriculture. The environs has the most possibility in this for booming. It could be the engine of the sustainability, economy booming, and the communal activity.

Because the primary goal is shaping up useful buildings to warm up the life of the local people, we have not intention to convert these into simply tourist enticing spectacle. At the same time the satisfaction of the utility could have a by-product, like attract the curious eyes, become symbol or icon of the place.

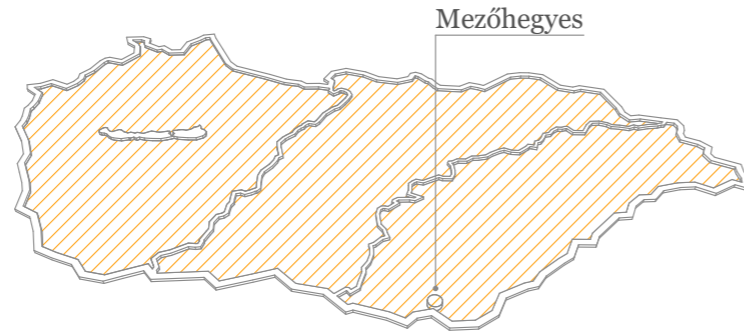
How could get back these buildings to circulation of the society? How can be used these by the local people? What kind of development of the infrastructure could make it available for the public? How could we avoid the l'art pour l'art architecture, and give relevant answers to the economical, and social problems?

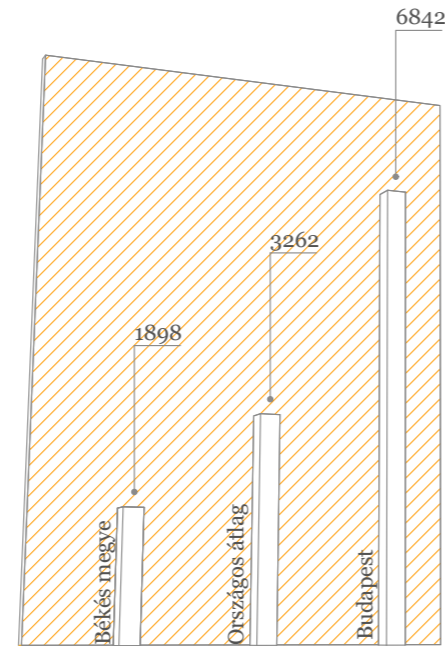
Mezőhegyes ma

Mezőhegyes Magyarország déli részén található. Budapestről ugyan távol esik, körülbelül 200 kilométerre, viszont ha félretesszük a fővároshoz való állandó viszonyítást, közvetlen közelében egyéb nagyvárosok vannak országon belül és kívül is. A legközelebbi Szeged, mintegy 60 km-re tőle, ezen kívül hasonló távolságban még Arad fekszik, de ez már nem magyar területen.

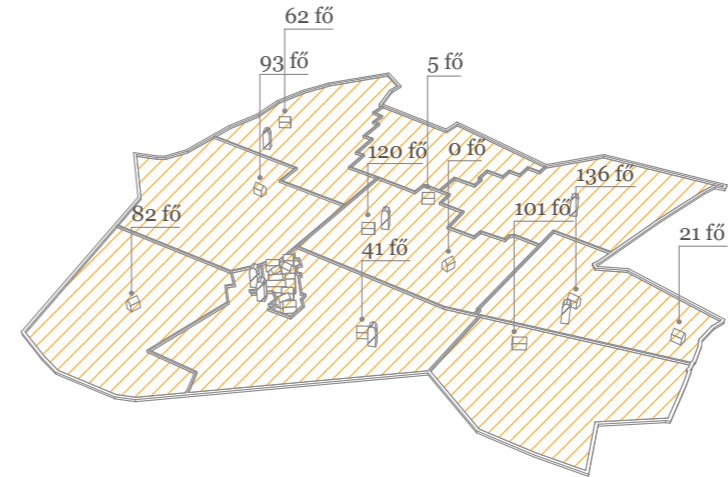
A térség ideális mezőgazdaság szempontjából, nem csak a napsütötte órák száma a legmagasabb itt az országban, de a termőföld minősége is páratlan. Sokféle különleges növényzet is megtalálható itt, amelyek még inkább növelték a gazdálkodás értékét. A történelem bizonyos időszakában nagymértékben kihasználták a természeti adottságokat, viszont manapság szinte egyáltalán nem. Ez az állapot pedig kihat az élet minden területére. Gazdasági vonzása a legkézenfekvőbb, a munkanélküliség aránya nagyobb, mint az országos átlag. Ezen felül nagy a közmunkások száma, ám ez hosszútávon nem oldja meg a gazdasági problémákat a térségben.

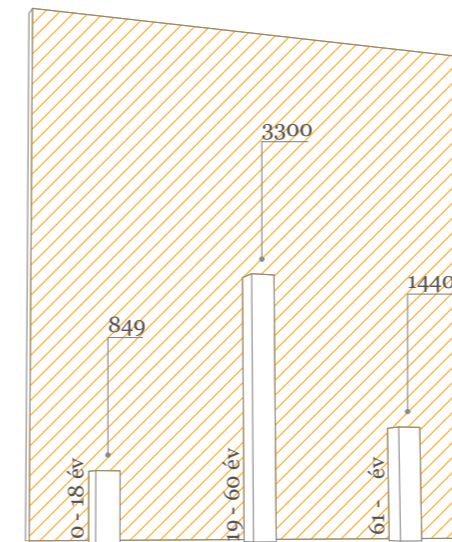
Mezőhegyes elhelyezkedése a periferiára esett viiharsarokban

Egy főre jutó GDP 2014-es adat szerint (-ezer Ft)

Tartalmát veszített település csontváza

Mezőhegyes lakosságának korosztálybeli eloszlása (2015-ös adat) (fő)

A lakosság térbeli eloszlása tükrözi az egykori mezőgazdasági funkciót. A népesség több, mint 20 százaléka külterületeken él. Ezen családok számára sok esetben az alapvető infrastruktúra sincs biztosítva. Az ilyen és ehhez hasonló hiányosságok miatt az itt lakó gyermekek beköltöznek a városi kollégiumba a diákévek alatt.

Mezőhegyes nem csak a határon való elhelyezkedése, hanem a figyelemből való kiszorulása miatt szép lassan leépült. Ehhez hozzájárult a folyamatos elköltözés, a népesség elöregedése. A fiatalok számára a városnak nincs vonzereje, nehezen találnak maguknak okot a maradásra. A lassú elszivárgás az elején még nem tűnt problémának, mára viszont elért arra a szintre, hogy az emberek nem tudnak együtt gondolkozni, közös célokat kitűzni. Így mostanra a környezeti és társadalmi viszonyok alakulása miatt a településen megszűnt a közösségi élet.

Mezőhegyes története

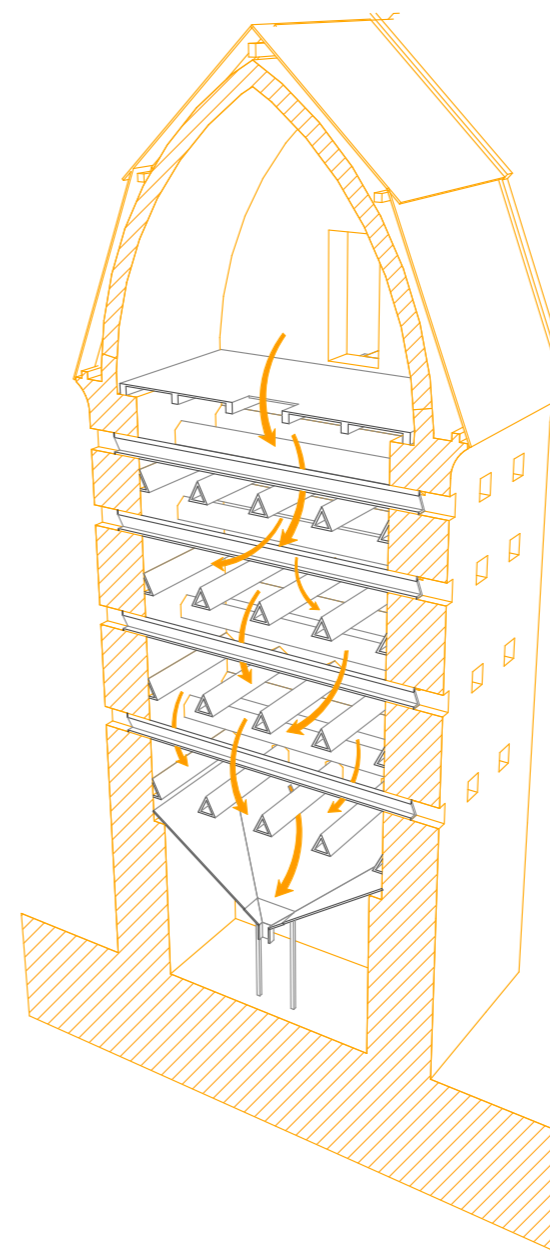
Egy gyors pillantást vetve a településre, legtöbb vidéki térséget sújtó, teljesen általános problémákkal találjuk szembe magunkat. Egy valamiben viszont különbözik ez a város az átlagtól: a történelmi háttere egészen különleges, ez erősen meghatározta a mai képének kialakulását. Ez a fennmaradt építészeti emlékek, de főként a város struktúrájában jelenik meg. Viszont ezen értékeken meglátszik az idő, feledésbe merülnek, az emberek felülírják őket új eszme kíséretében. Ahhoz, hogy a múltból hátramaradó objektumok ne csak egy-egy üres tárgy legyenek a jelenkor számára, mélyére kell ásni magunkat a történetükben.

Az első írásos feljegyzés 1421-ből származik, akkori nevén Mezew Heges-ként bejegyezve, ez utal a város térségben betöltött mezősegi szerepére. Folyamatos küzdelem kezdődött el a fennmaradásért a török idők alatt, hihetetlen amortizációkon ment keresztül a település. Az ellenséges csapatok háromszor rombolták le ebben az időben a mezővárost, 1552-ben, 1596-ban, valamint 1686-ban.

100 éves élettelen pusztaság után 1767-ben beindult a katonai lótenyésztés. 1785-ben II. József császár aláírta a terület kincstári tulajdonba vételét, ezáltal ismét megalapult Mezőhegyes. A királyi ménes kiépülésének szervezett alapjait megteremtette, innentől teljes energia befektetéssel megindult a szakmai tevékenység a lótenyésztésben, Erre a mai állapottal ellentétben mindent lefedő pénzügyi keretet biztosítottak. Ennek érdekében létrehozták a haditanács alá tartozó ménesparancsnokságot, így tizenhárom év alatt fokozatosan felépítettek egy katonai tábor. Húsz év alatt olyannyira megnövekedett a feladatok mennyisége, hogy a ménes és a gazdaság vezetését külön kellett választaniuk.

Boxberg Frigyes 1830-ban átvette a parancsnokságot a birtokon, benne merült fel először az önfenntartásnak a lehetősége. Vezetése alatt bebizonyosodott, hogy a ménes számára nem csak a takarmányellátását lehet megteremteni, hanem az ott folyó egyéb mezőgazdasági termelés hasznát vissza tudják forgatni a lótenyésztésbe, ami fedezi a lótenyésztés költségeinek nagy százalékát. Ebben az időben épültek a város legrégebbi, de még a mai napig álló épületei, köztük a hét silótorony.

Az 1848-49-es szabadságharcban Mezőhegyesnek jelentős szerep jutott. Politikai okokból vezetőváltás történt, helyére a forradalomhoz hű vezetést próbáltak állítani. 1849. október 7-én az osztrák császári hadsereg elfoglalta a települést, ekkor újrászerveződött és kiteljesedett a birtok gazdálkodása. Lobkovitz irányítása alatt ismét elindult a gazdaság virágzása. Majd a kiegyezés után Kozma Ferenc ténykedése egyre jelentősebb szerepet kapott a térségben, ez egy újabb fordulópontot jelentett Mezőhegyes történelmében. Ekkor lezajlott a polgárisodás, folyamatos küzdelem kezdődött a térség gazdasági befolyásának megtartásáért, és a fejlesztési lehetőségeikért. Ezek során a katonaságot ugyan szép lassan teljesen kiszorították, viszont ezzel ellentétben viszont a lótenyésztés a fénykorát élhette.

Az innovációnak számító zabsilótorony 1830-as évek

Az 1878-as párizsi világkiállításra kilenc lovat vittek Mezőhegyesről, amelyek figyelemreméltó eredményeket értek el, nem csak első helyen végeztek, hanem emellett több különdíjat is kaptak. Ám míg a ménes sorra aratta a nemzetközi sikereket, a gazdaság a csőd szélén állt. A helyzet javítása érdekében Kozma Ferenc javaslatokat készítettett szakértőkkel, amik közül az ígéreteseket továbbküldték megvalósításra. Így került a településre Gluzek Gyula, aki hatalmas lendülettel vitte véghez fejlesztési javaslatait, amelyek következményeképp világszínvonalú mezőgazdasági nagyüzemmé fejlődött a terület. Vasút és távközlési hálózat épült ki, emellett létrejött egy épületállomány karbantartásáért és fejlesztéséért volt felelős. A város szuverenitását fokozva a mezőgazdasági gépek építése és javítása érdekében műhelyeket hoztak létre. Az élővíz csatorna kiépítésével ugrásszerűen megnövekedtek az öntözés minőségét.

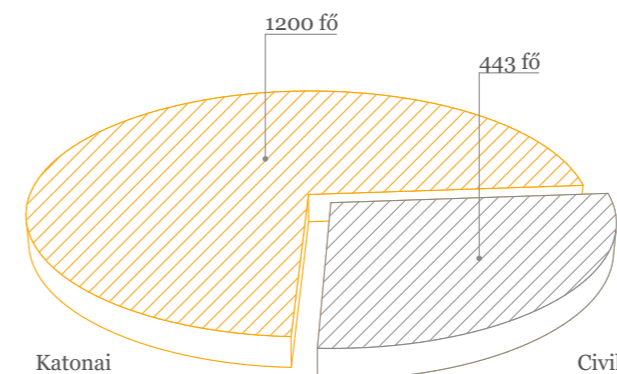
Erre az időszakra jellemző volt, hogy egy átfogó, a térséget egyesítő vezetés segítségével a helyi adottságokat, lehetőségeket a legmagasabb fokon igyekeztek kihasználni. A gazdasági döntések meghozatala sosem történt csak az adott szakterületen belül, hiszen ezek mindig hatással voltak a teljes Birtok további alakulására. A koherens kapcsolatokat számításba véve Mezőhegyesen évről évre nőtt a megtermelt érték.

Kozma Ferenc irányítása alatt nagyot lendült a település gazdasága, erre kitűnő példa a lóexport éves bevétele, ami az utolsó vezetői évében 14 170 200 Forint volt, ez huszonháromszorosa az igazgatóságának első esztendejéhez képest. Ez az adat csupán a ménes lovainak eladásából származik, viszont a felvirágzás igaz volt a körülötte működő egyéb gazdálkodásokra is.

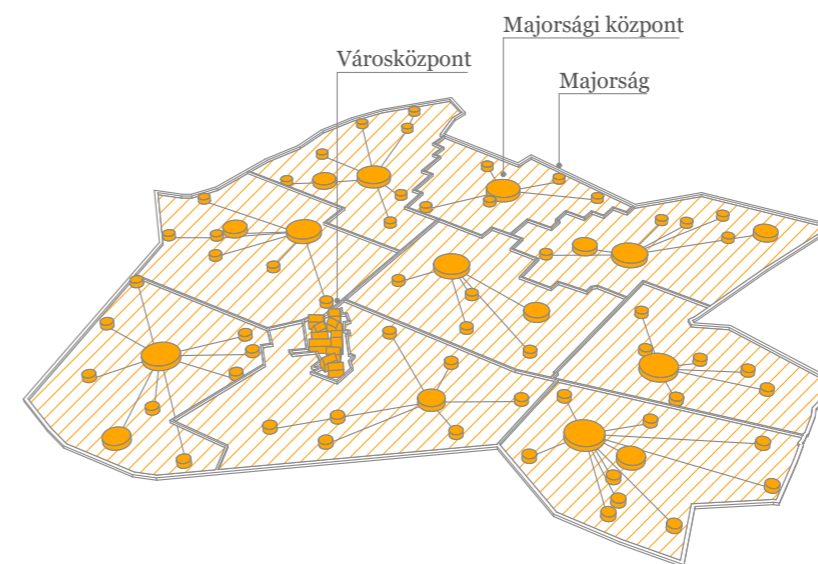
A századforduló elején a város elérte a gazdasági tetőpontját, ezután az I. világháború során a munkaerő csökkent ugyan, de ennek ellenére a termelést nem kellett szüneteltetniük. Míg a háború számottevő hatással nem volt a településre, a forradalom annál nagyobb port kavart. A helyiek számára sem volt érdek a folyamatos változás, így mikor felcsendült a földosztási lehetőség, a munkások összefogtak, egyhangúan kiálltak a további közös földkezelés mellett. Később a Tanácsköztársaság bukása majdnem a gazdaság tönkremeneteléhez vezetett, így évek kitartó munkája kellett ahhoz, hogy az üzemek ismét nyereséggel tudjanak működni.

Mezőhegyes legfőbb törekvése mindig is a teljes mértékű önfenntartás elérése volt. Ehhez jelentős lépést tettek, mikor először a termelésből megmaradt faforgács elégetésével elektromos áramot állítottak elő. Ezzel azonos időben kezdték el a növénynemesítést kiforrott, professzionális szintre helyezni. Az innovációs folyamatok következtében a II. világháború kezdetére a Birtok újra a régi fényében tündökölt, a háború során viszont darabjaira esett a gazdaság. A terület kiürítésével az értékeket igyekeztek megmenteni, és azokat országon belül és kívül szétszórni. Az orosz megszállás után a termelés újraindult annak ellenére, hogy a vetőmagnak, az eszközöknek és az állattartománynak a hiányában voltak. Viszont ezután a földosztás alól már nem tudott Mezőhegyes kibújni. Törekedtek a központi birtoktest egyben tartására, így csak a periferiára eső területeket illetve az üzemeket választották le a helyi vezetésről, amely tulajdonában végeredményben 5587 katasztrális hold maradt. A háború után a földtulajdonosok között az infrastruktúra és a géppark nagy része is szét lett osztva, ezért a gazdasági területeket csak egyesével, specifikusan tudták beindítani.

A szétesett termelés az 1950-es évekre újra stabilizálódott, viszont a földosztás következményeit nem tudták visszaállítani, azzal lezárult egy korszak. Mezőhegyes önfenntartó rendszere megszűnt, a szakterületek közti harmonikus együttműködés a különböző üzemek kiszervezésével ellehetetlenedett. Az 1960-as évek elején a teljesítmény visszaesett a tovább specifikálódó vezetési struktúra miatt, de 1966-ban Oláh János irányításával már rég nem látott profitot tudtak termelni.

Népességeloszlás 1869-ben

Professzionálisan kiépített majorsági struktúra

A '60-as években viszont a központosítás nagyon visszavetette a gazdaság termélekenységét, egyfajta fejtelenség alakult ki bizonyos területeken. Viszont ebben az időben megpróbálták néhány történelmi gazdasági épületet korszerűsíteni. Ezen időszak minden mélypontjával együtt is az államnak kimondott célja volt, hogy a Birtok gazdasága minta legyen a magyar mezőgazdaságok számára. Ezért nevezték ki Oláh Jánost igazgatónak, akinek sikerült újbóli fejlődést hoznia a Birtokra.

A '70-es években két irányban is nagy változások történtek. Először is a gépesítés új dimenzióba került. Erre jó példa, hogy a cukorrépa termelés teljesen gépesítetté vált ezekben az években. A másik irány pedig, hogy egyes ágazatokat kiszerveztek a központi vezetés alól. 1981-ben kombináltá nyilvánították a gazdaságot, azaz megint a Birtok egységesítésére került sor.

A rendszerváltást követően fokozatosan leépült, 1997-ben bezárták a cukorgyárat, ezzel talán utolsó gazdasági erejét is elveszítette a város. A ménes a mai napig működik, viszont a jelentősége ma - múltjához képest - jelentéktelen.

Koncepció

A különleges történelmének megismerése után eldőlt számunkra, hogy Mezőhegyest a maga különcsége miatt nem lehet átlagosan, turisták, látogatók bevonásával fellendíteni. Egyhangúan sorvezetőnek választottuk az erős gazdasági múltját a településnek. Ám a mezőgazdaság már sokszor megélt felvirágoztatása az igények változása miatt nem oldaná meg a mai állapotot.

Mezőhegyes vissza-visszatérő sikerének kulcsa az volt, hogy a vezetőség számára a kezdetektől fogva alapelv a teljes térségre és azon belül minden egyes szakágra kiható egységes irányítás. A kisebb területeken átívelő koncepcióalkotás átfogó látásmódot igényelt, viszont rengeteg innovatív megoldást eredményezett, ami által nem csak értéket, hanem hírnevet is szerzett a város. Olyan egyéniségek hagyták itt lábnyomukat, mint Kozma Ferenc, és Gluzek Gyula.

Történelme során többször átment már mélypontra a Birtok, ám ezeken túllépve legtöbbször újra fel tudta lendíteni a gazdaságát. Ma egy hasonló gödörben áll a térség, viszont jövője ködös, kilátástalan. Ezzel a TDK-val célunk, hogy rámutassunk a város virágzásának a lehetőségére, amit a korábbiakhoz hasonló látásmóddal könnyen el tud érni a település, így újra sikereket aratva gazdaságilag. Természetesen irreális feltételezés lenne egyből egy nemzetközi színvonalú agrár gazdaság képe, viszont kis lépésekben fokozatosan létrehozható egy pezsgő, elismert kísérleti bázis az egyetemek számára. A fejlődés kulcsa a friss szemlélet és a jövőre való előrettekintés. Emiatt esik a választás a diákokra, akiknek a könnyed tiszta látásmódja rengeteg lehetőséget nyújthat a város vezetőségének.

Koncepció kifejtése

Egy probléma megoldását ellehetetleníti, ha az ember benne, vele él. Megszokja a helyzetet, így végeredményben csak erőtlenné próbálkozások indulnak el, de tényleges változást nehezen tudnak kezdeményezni. Mivel ez a fennakadás már több éve jelen van, így egy mozdulat kevés a továbblendüléshez. A mai Mezőhegyes területét csak csekély mértékben használják ki az ott lakók: a peremre eső földek, az anno használt mezőgazdasági épületek mára már teljesen figyelmen kívül vannak. A silótornyok mintegy tudatlan jelképei a településnek. Ezek az erős történelmi háttérrel rendelkező épületek leképezik mindazt, amin Mezőhegyes keresztülment az évek során.

A gazdaság szárnyalásakor állandó működésben voltak, mára viszont elhagyatottak lettek, az emberek ismeretéből kiestek.

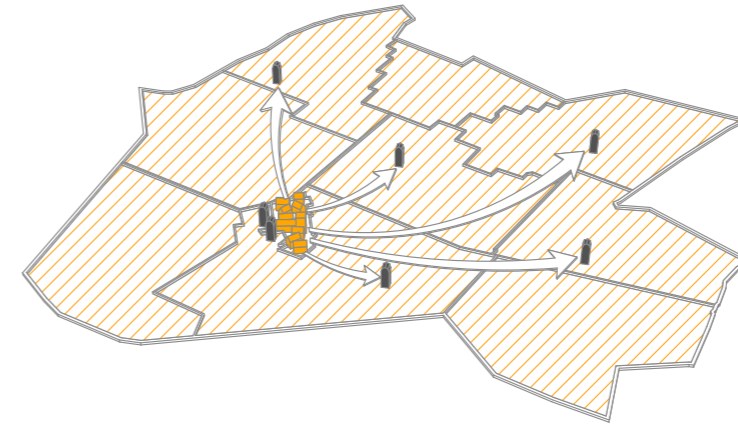

Egyetemek bevonása a térség fejlesztésébe

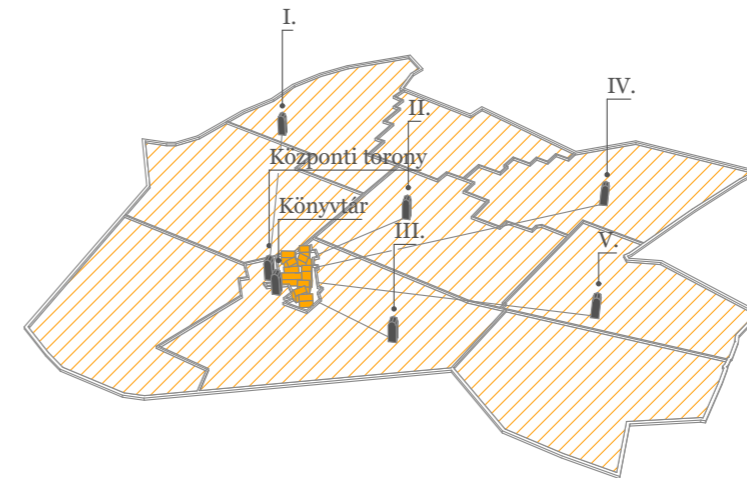

Az épületnek mostanra csak eszmei értéke maradt, hiszen az egyedi arányai miatt az emberek nem tudták bevonni a saját használatukba. Ugyan kétféle víztorony költözött, viszont a maradványban csak az állatok lettek maguknak élőhelyet. A helyiek szemében csak hasztalan műemlékek, elpazarolt földterület. Ám ez a befásult gondolkodás miatt külső segítséghez kell nyúlni. Ma az egyetemeken nem szánnak elég időt a kutatómunkákban való részvételre annak ellenére, hogy ezekben óriási potenciál rejlik. Az ezekhez szükséges befektetett energiát sokkal inkább a jövőre előremutató fejlesztésekre kellene koncentrálni, mintsem hogy azok elveszenek a mindennapok értékteremtéseiben.

Konceptiónk szerint a projekt magját egy specifikus munkacsoport adja, aminek a feladata a munkálatok összefogása és irányítása. Felkeresik az általuk kiválasztott karokat és szakokat, kapcsolatba lépnek magyar és külföldi egyetemekkel. Többek között megemlítenénk a Szegedi Tudomány Egyetem Gazdálkodás és Vidékfejlesztési Intézetét, a Szent István Egyetemet, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemet és a Budapesti Corvinus Egyetemet. Élelmiszermérnökök, közgazdászok, tájépítészek és építészek szoros összhangjában indulna el a fejlődés, de természetesen jóval szélesebb lehet a perspektíva a szakágak kiválasztásánál. Az adott szakmák oktatóival együttműködést kezdeményeznek, akikkel közösen hosszútávon gondolkozva egy átfogó stratégiát határoznak meg. Ezt a közös irányt az egyetemi tanárok továbbítják a diákoknak, akikkel későbbi kooperációban kidolgozzák a tervet. A folyamat legmeghatározóbb szakasza a Mezőhegyesi silótornyokba való leköltözés, ahol megismerik a térség hangulatát, majd a tornyok inkubátorházként való működése miatt kis létszámban intenzíven csak a feladatra koncentrálhatnak. A vezérfonalat már felvették az egyetemi légkörön belül, itt viszont kibontakoztathatják ennek mentén a gondolataikat, amelyeket a koncepciótól függő formában prezentálhatnak.

az alkotó csapatok **birtokba** veszik Mezőhegyest

A régi silótornyok új **identitása**

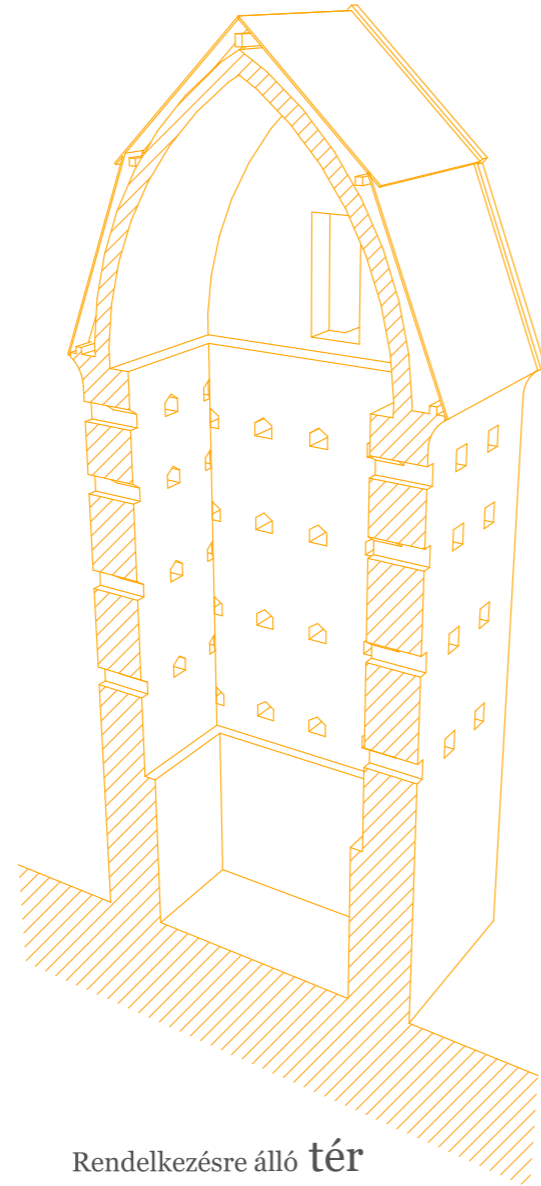
A sok ötlet nem vész el, a munkacsoport összegyűjti őket egy tárbá, hogy bármikor segítségként tudják venni ezeket.

A város és az egyetemek közötti folyamatosan iteráló együttműködés reális, megvalósítható projektekhez vezethetnek. A munkacsoport fő feladata, hogy koordinálja a felvetéseket, hogy azok a beteljesülésük után egymásra serkentő hatással legyenek. Ehhez szükséges, hogy a legértékesebb projekteket felkarolják és az ezekhez szükséges anyagi és infrastrukturális háttérrel biztosítsák. Az egyetemeken nem lépnek ki a terv létrehozása után, annak kivitelezésében szintúgy részt vesznek a diákokkal, akiknek lehetőségük van különböző kísérletezésekre a területen.

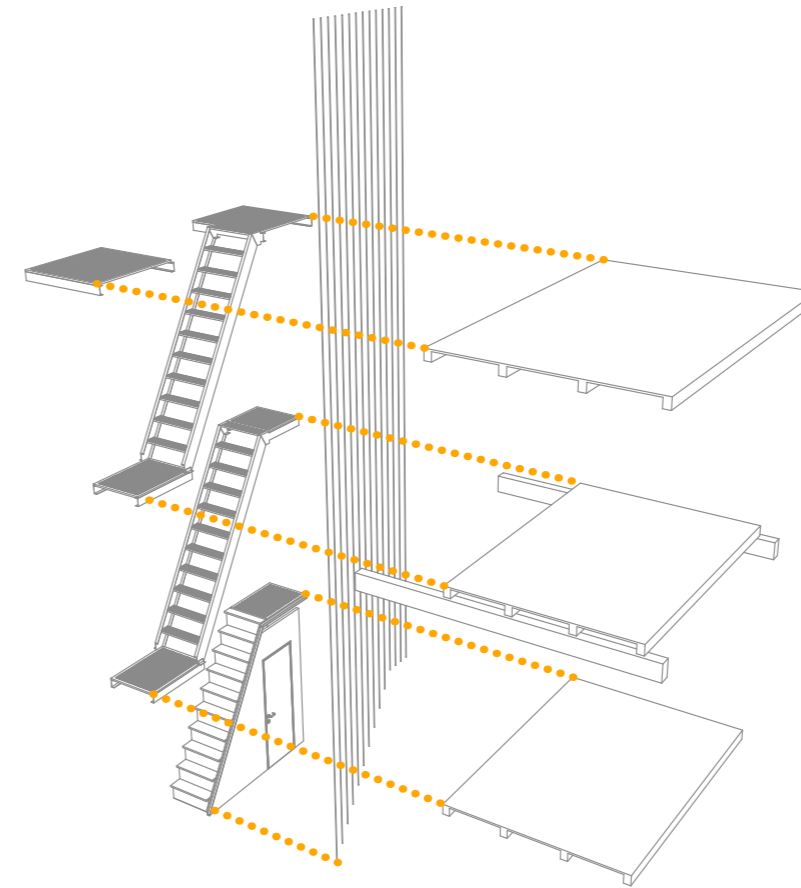
Terv építészeti bemutatása

A silótornyok mintegy tudatlan jelképként szolgálnak, magukban foglalják Mezőhegyes történetét, így ezeket ikonként kezeljük. Kellő távolságban helyezkednek el a központtól, egy olyan határhelyzetben állva, ahonnan a helyzetre való rálátás érvényesül a beilleszkedés helyett.

Mezőhegyesre érkező alkotók célja a térség fellendítése. Miután bejárták a várost, kivonulnak a településről a tornyokba, ahol zavartalanul tudnak dolgozni. Ez a mozgás szimbolikus jelentőséggel bír, a zarándoklat során megtisztult gondolatokkal tudják elemezni a helyi problémákat. Mára Mezőhegyes fogalma lekorlátozódott a központra, ám a történelmi terület ennél jóval kiterjesztettebb volt. Mivel a tornyok ezen a külső íven helyezkednek el, a diákok megtapasztalhatnak valamit a régi léptékből, struktúrából.

Rendelkezésre álló tér

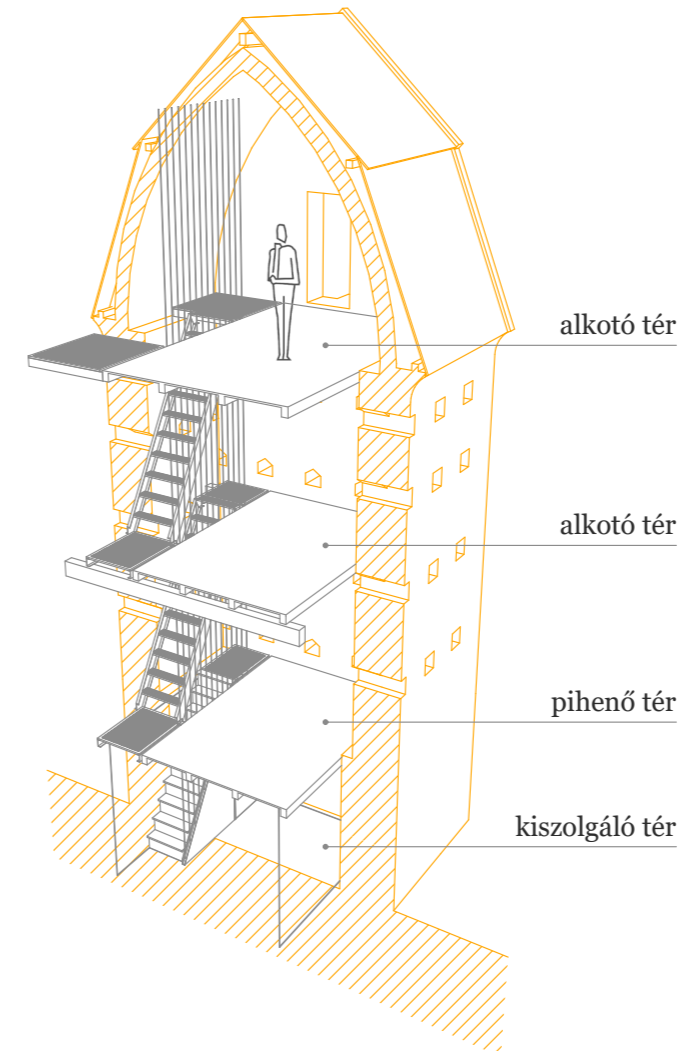
Építészeti koncepció

Szokatlan arányú épület, alig egy szobányi alapterület, viszont négyszer akkora belmagassággal. Ezt az erősen vertikális teret rengetegféleképpen lehet hangsúlyozni. Magas, lapos, elnyújtott, kilyukasztott, levegős, kinézős. Ezer változat, bennük még több lehetőség. Viszont egy ilyen kubusban, ahol minden négyzetcentiméter számít, fokozottan szem előtt kell tartani a használhatóságot. A tervezés során fontos szempont volt, hogy a silótornyok önállósága a szerkezetben is megmutatkozzon, emellett hogy a történelmi múltját nem felbolygatva, egyfajta távolságtartással költözzünk be az épületbe. Ehhez az óvatos beavatkozáshoz az eredeti funkció logikáját vettük át.

A födémeket a falakban lévő nyílásokba helyezett gerendákkal gyámolítjuk, ezen kívül a falazat szélességének változását igénybe véve négy szintet alakítunk ki. A belső tér két fő részből áll: a járófelület és a függőleges közlekedő. Ezek külön-külön már egységet alkotnak, mind anyagában, mind szerkezetében. A modulok között pár cm-es elhúzás fokozza a különállást és az érintetlenséget. A lépcső acél taposórácsból készül, ezzel egybefogva a tereket vertikálisan, emellett továbbítva a többi szintre az apró ablakokon beszűrődő fényt. Ezt a légies átláthatóságot ellensúlyozzák a fenyőfadeszkás födémelek stabilitása, ahol a napi élet történései kapnak teret. Alul az érkezésnél előszobaszerű közösségi tér alakulhat ki, mellette egy lépcső alá rejtett minimál méretű vizesblokkal. Ez a közlekedővel egy zárt egységet alkot, a taposórács tömör acéllapokra lett lecserélve, így a közös helyiségbe csak korlátozottan jut be a fény. Ezt a szürkés különös hangulatot megragadva a faltól 10 cm-re elhúzva egy üveglapot futtatunk U alakban végig az alsó szinten. Emögött fényforrást elrejtve a falakat alulról megvilágítjuk, ezzel a tér vertikális monumentalitását még erősebben kiemeljük a világos és a sötét kontraszttal.

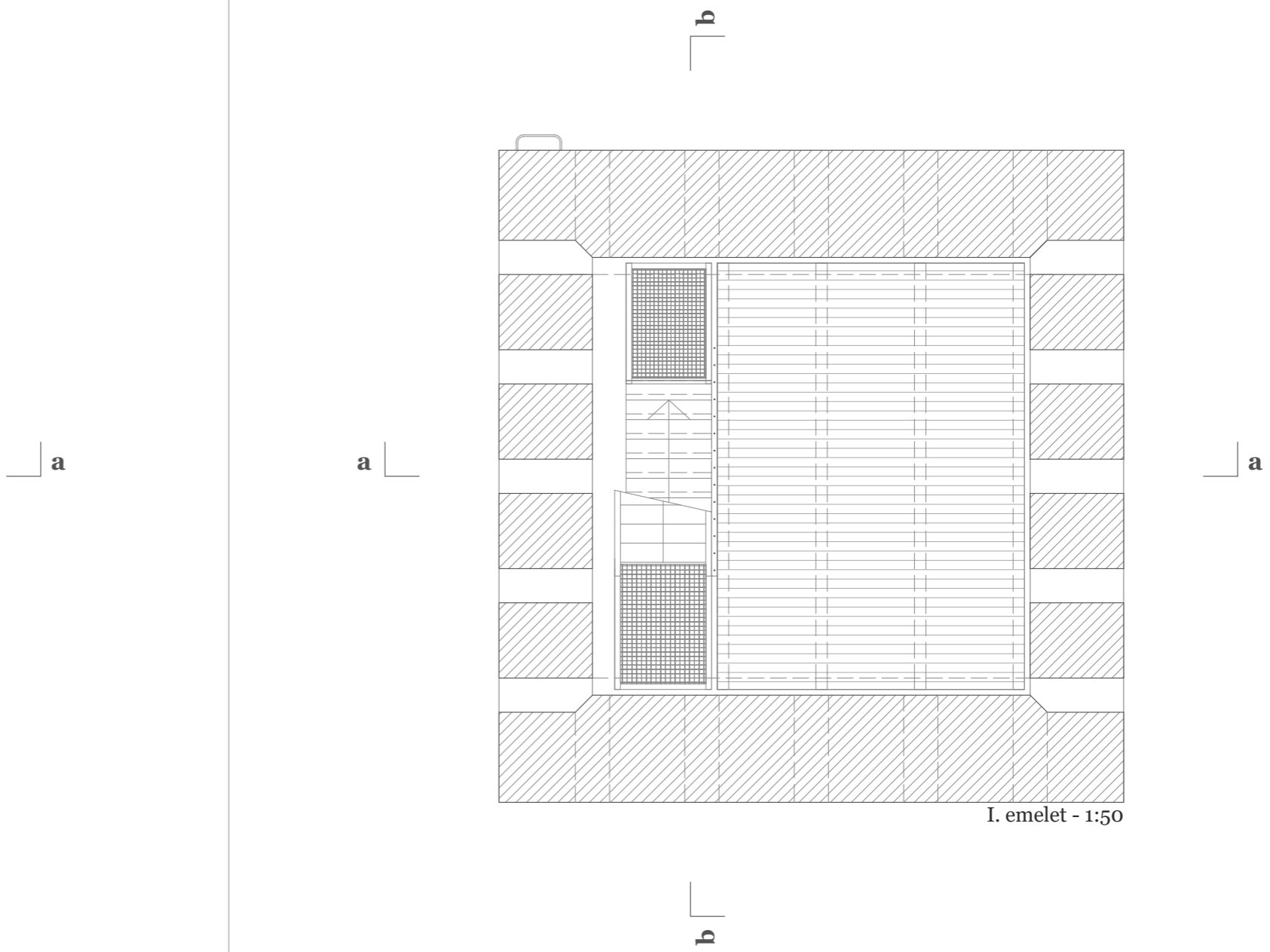
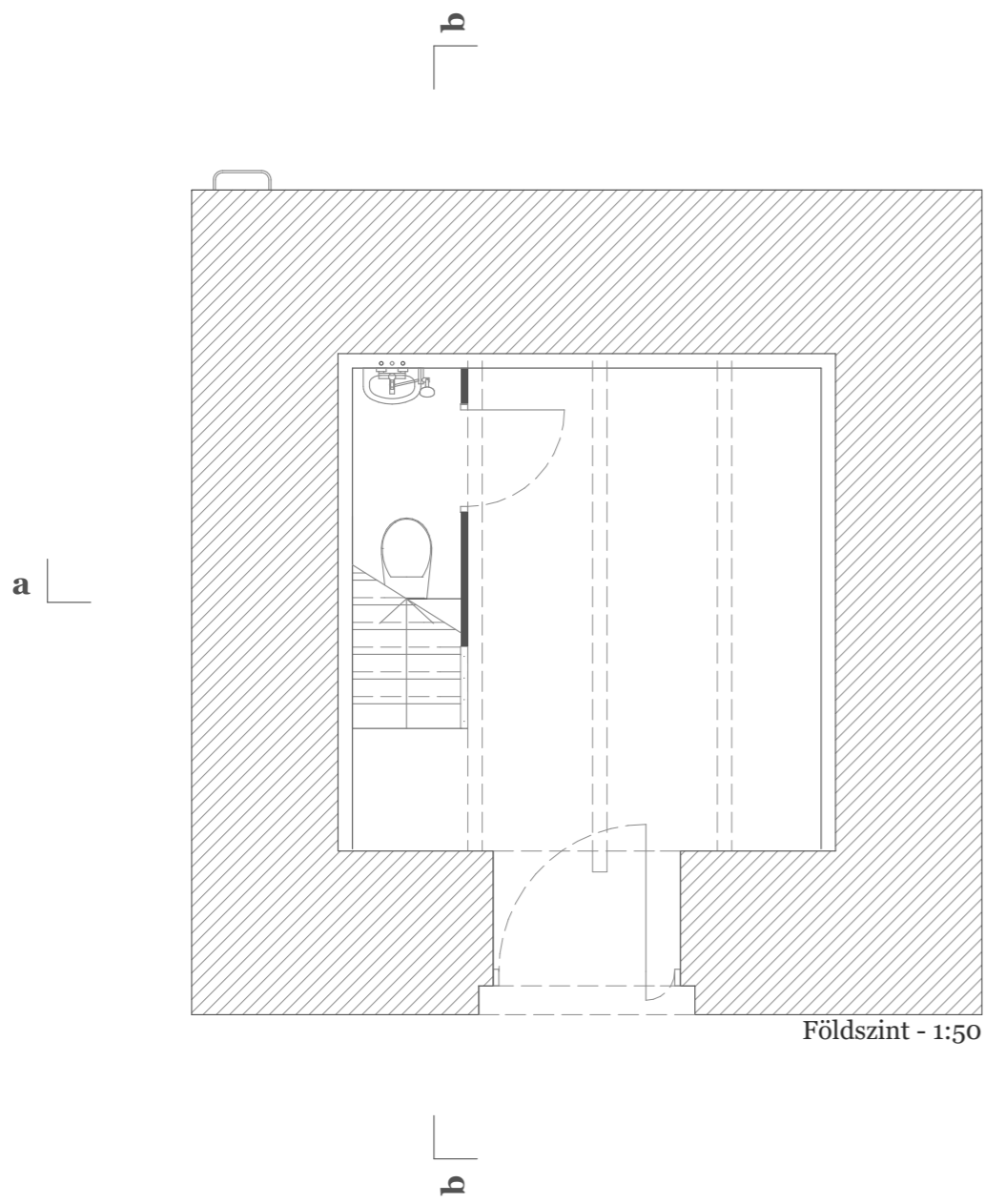
Minél magasabb szintre jutunk az épületben, annál fontosabb szerepet kap az elmélkedés, filozofálás. A munka szellemi részére a felső szinten kerül sor, az alvás és a pihenés helyszíne a köztes szintek egyike.

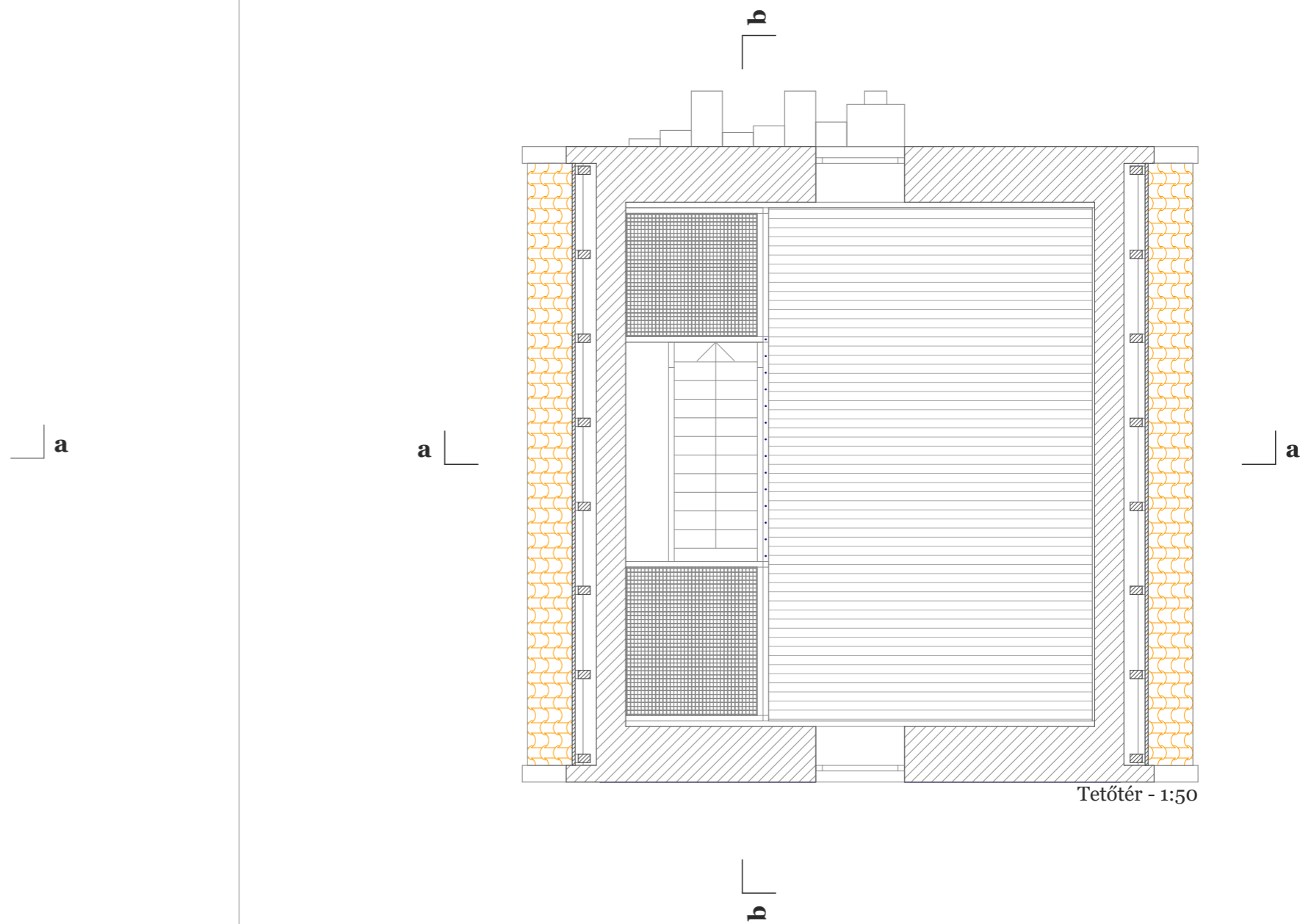
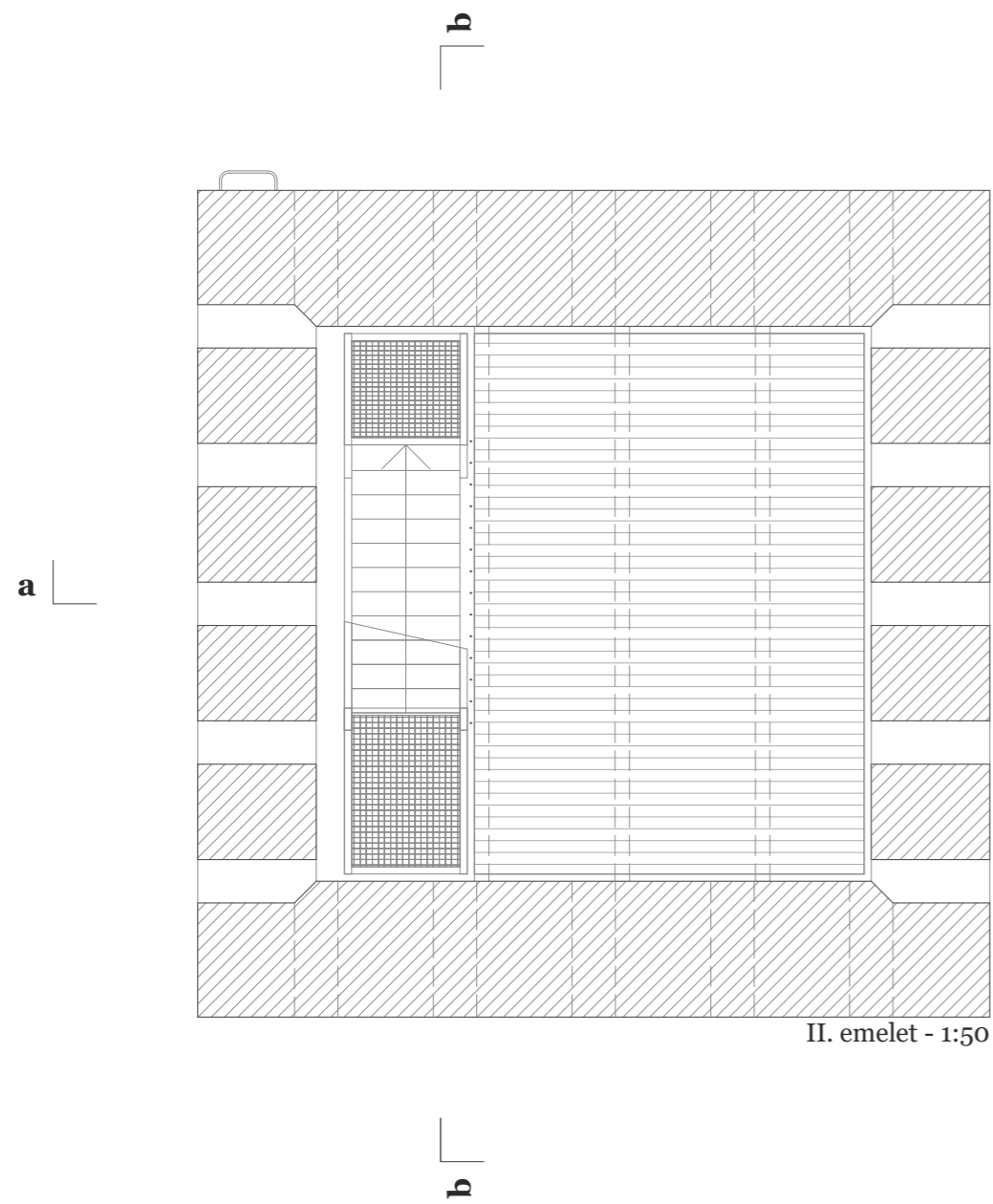

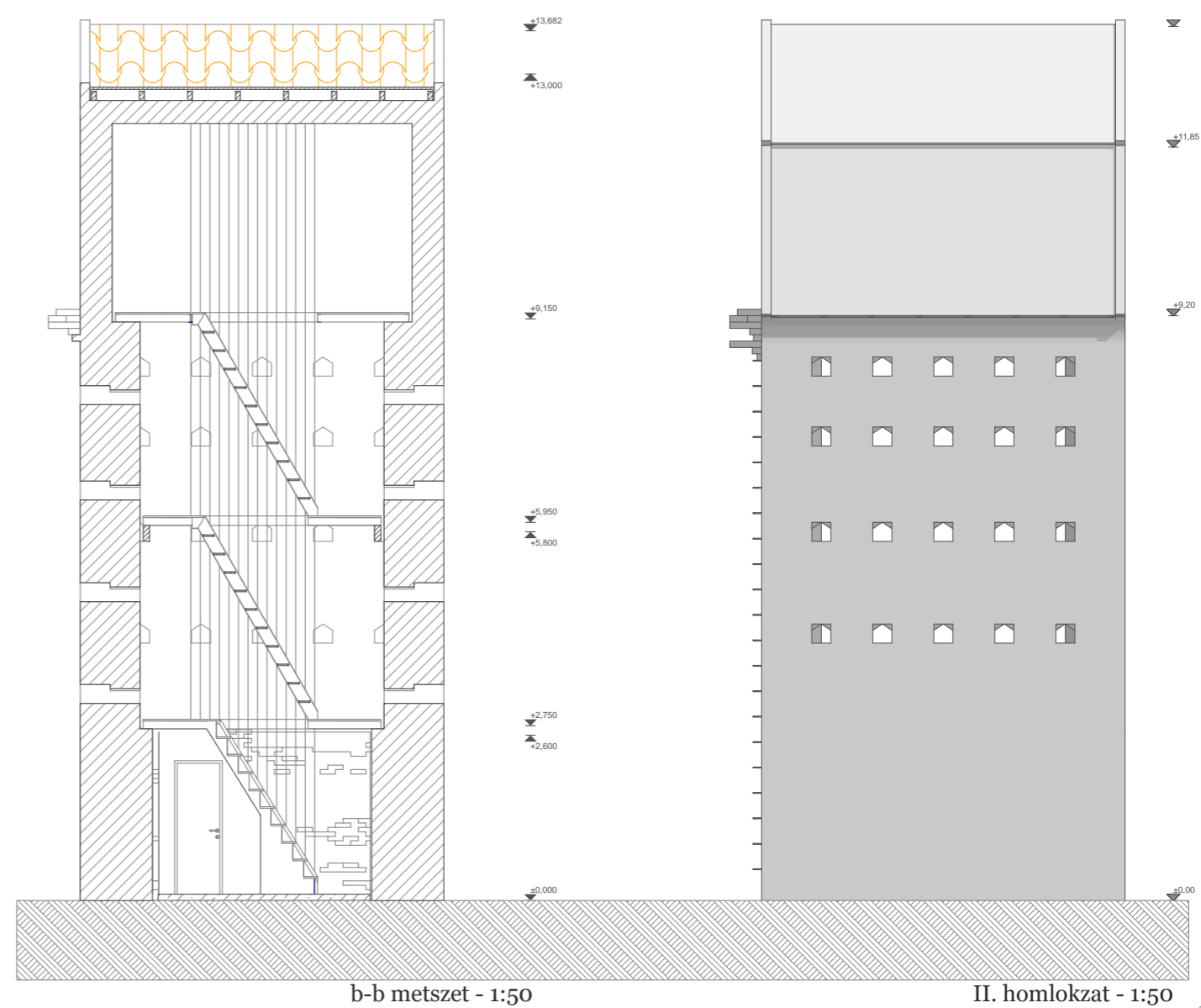
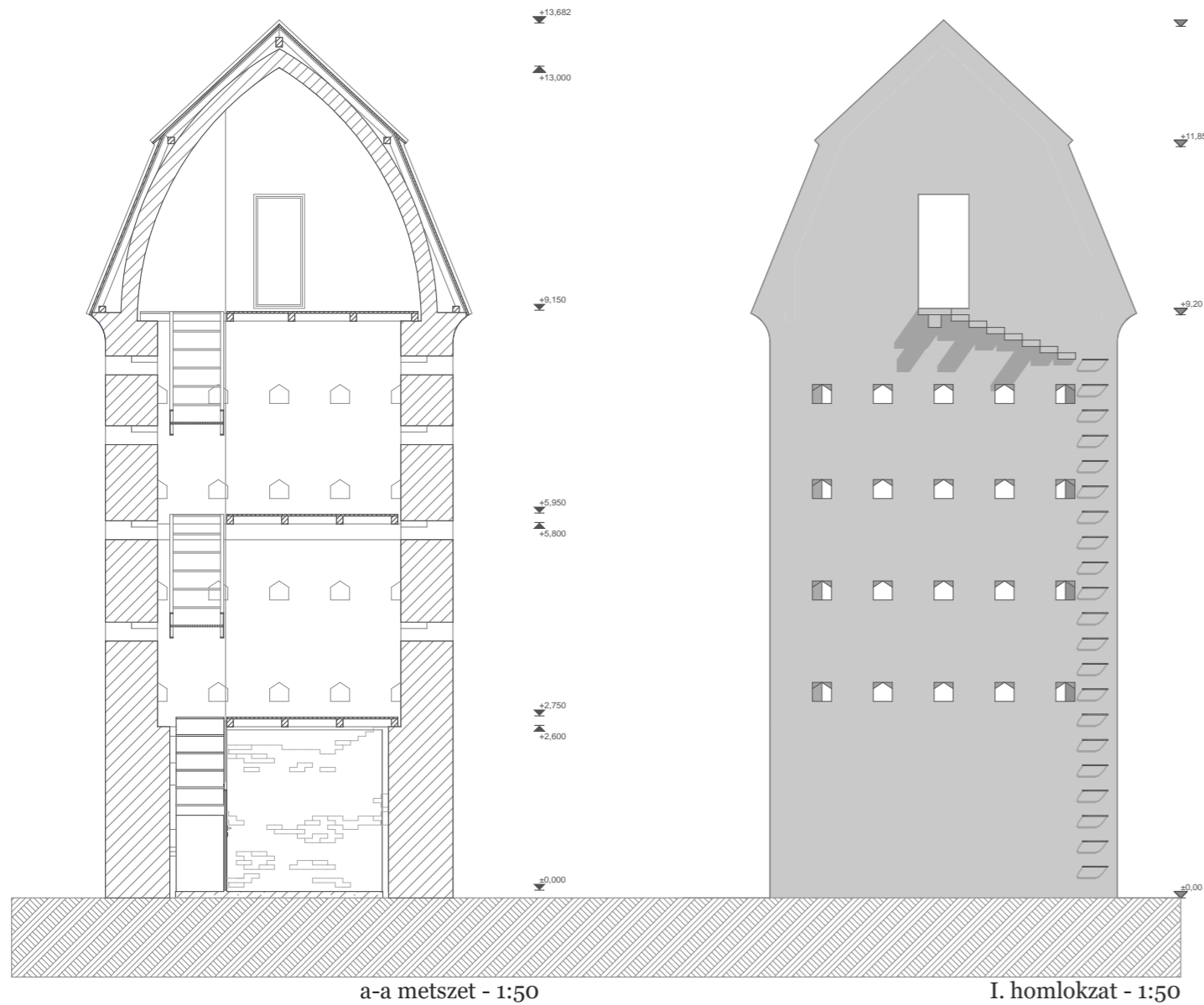
A tervezett funkció működési elve

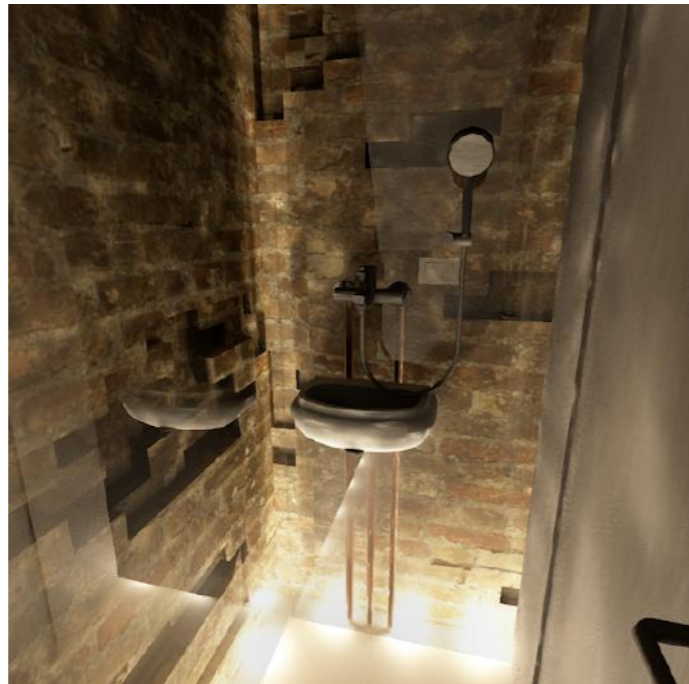
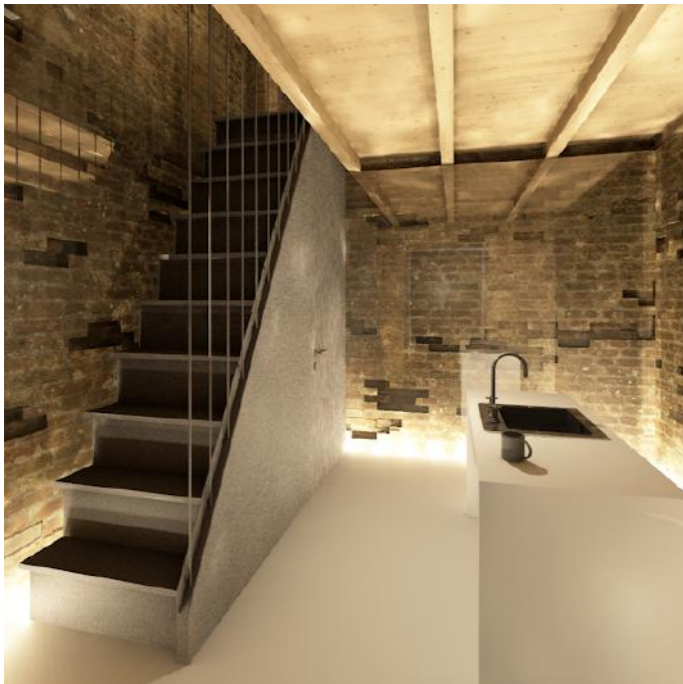
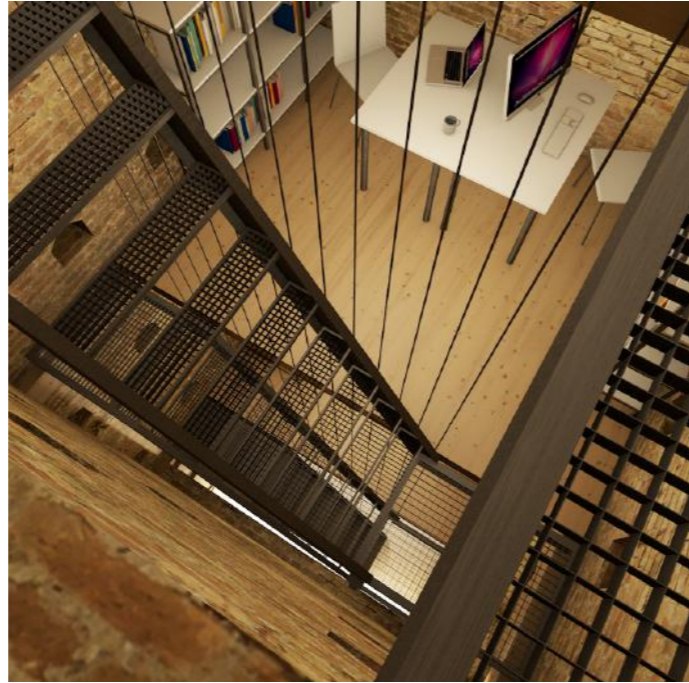
A munka hangulatát nem csak a folyamat befolyásolja, hanem az azt végző ember maga. Az érzések és az érzékek határozzák meg a tervező számára, hogy milyen környezetben tud hatékonyan dolgozni. Ez a szubjektivitás miatt mi csak egy példát fogalmazzunk meg, de ennek végtelenszáma arca lehet. Ezáltal a silótornyok kaptak egy sablont, amit akármilyen színnel megtölthetnek a beköltöző alkotók. A hét torony közül kettő a város belterületén helyezkedik el, ezért ezek fontosabb szerepet kapnak. Egyikben a munkacsoport állandó irodája kapna teret, ahol napról napra folynak a munkálatok. Míg ez egy zárt, csak a dolgozók számára fenntartott épület, a másik torony a külvilággal való kommunikációt teszi lehetővé, ide szervezhetik a kiállításokat a folyamatban lévő, megvalósított vagy jövőbeli projektekről, de akár kiskörű szakmai konferenciát is tarthatnak.

Befejezés

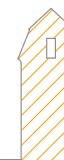
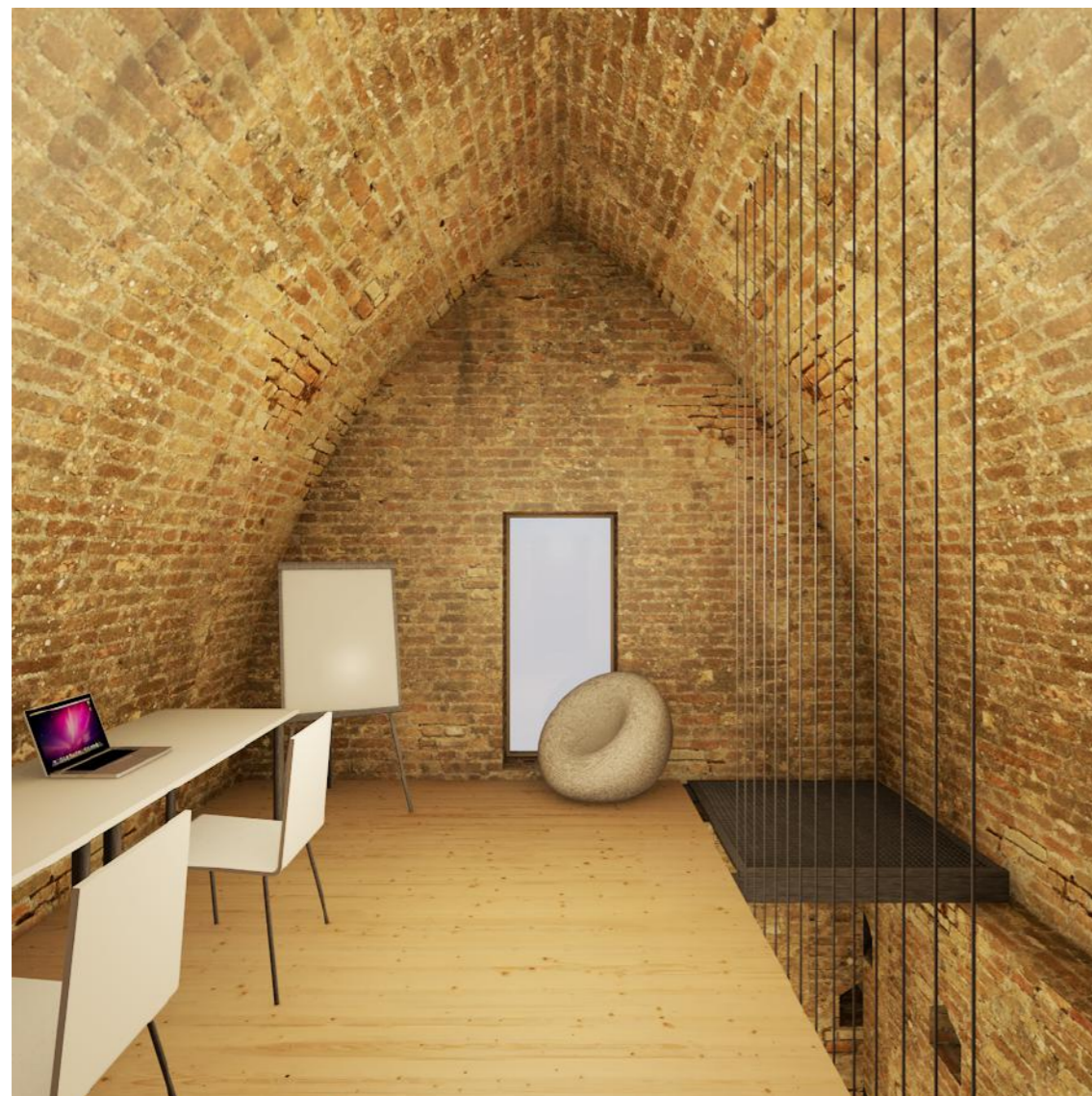
Mezőhegyes jövője alakítható és alakítandó. A külső segítség tiszta rálátása egyszerű és hasznos megoldásokhoz vezethet, amire nagy szüksége van a városnak. A jelenkor mélypontot jelent a Birtok történetében, viszont az anno innovációnak számító silótoronyok ikonikus léte erős alapot nyújt a túllendüléshez. A mai állapot csak egy kis állomása Mezőhegyes történelmének, a folyamatos változás elmaradhatatlan.

Források

Tóth István:
Mezőhegyes 200 éve - Állami Gazdaságok krónikája
OKISZ Labor Nyomda, 1986.

Papp Tibor:
Mezőhegyes lótenyésztésének története 1785-től 1978-ig
Kossuth Nyomda, Budapest 1978

Mezőhegyesi műemlékek felmérése

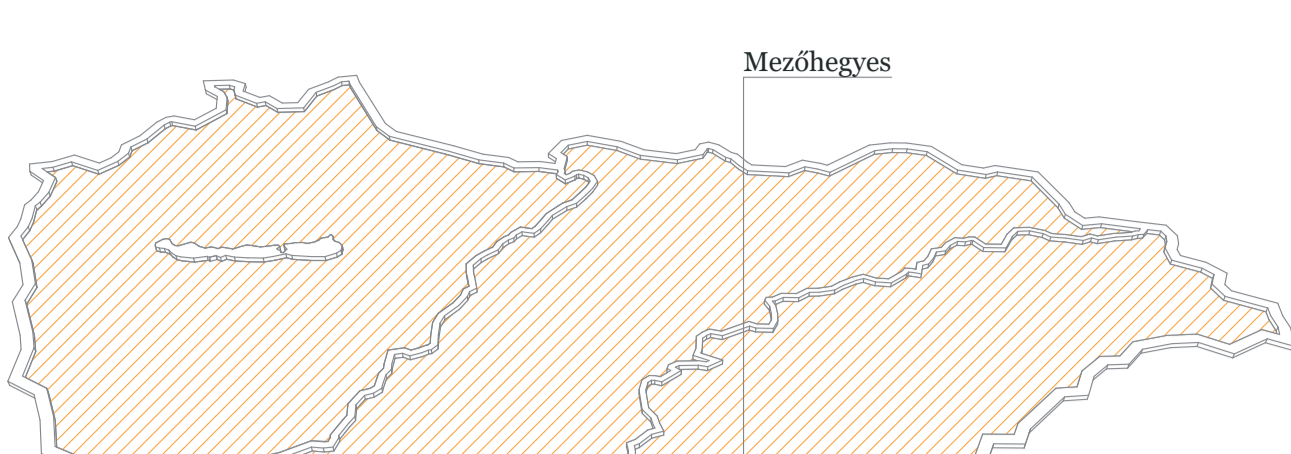
finansziátor
támogató
supporter

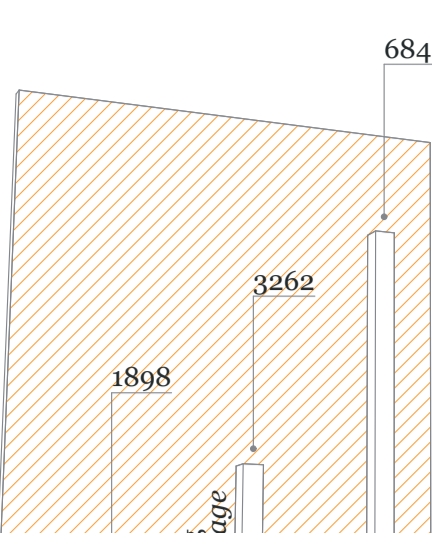
coorganizator
társzervező
coorganizer

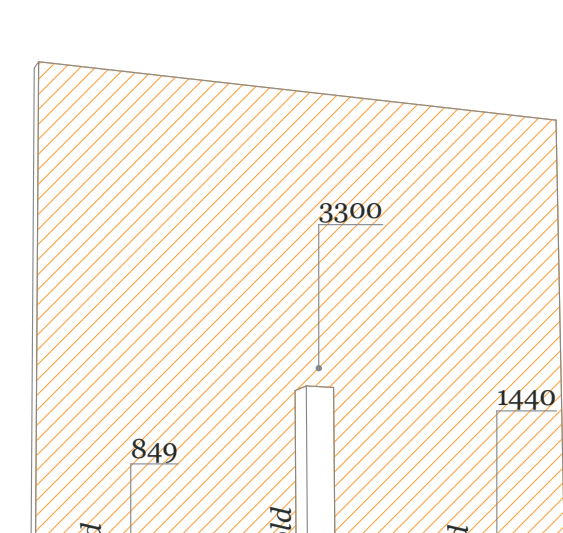
MEZŐHÖZETES-MA

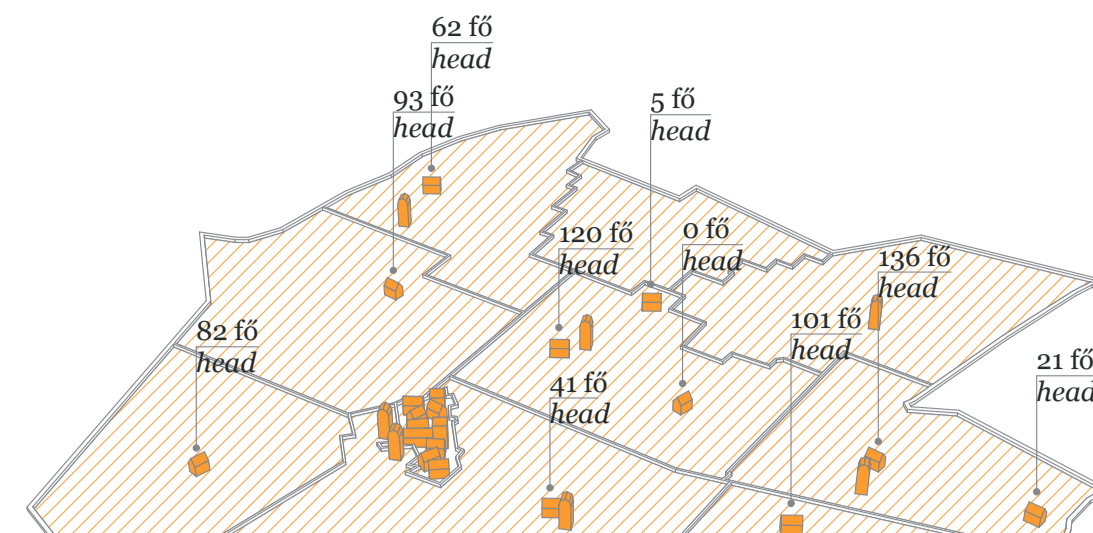
Mezőbágyos elhelyezkedése a periferiára osztott vármegyében
Location of Mezőbágyos at the countywide periphery

Egy főre jutó GDP 2014-es adat szerint (ezer Ft)
GDP per head in year 2014 (thousand Forint)

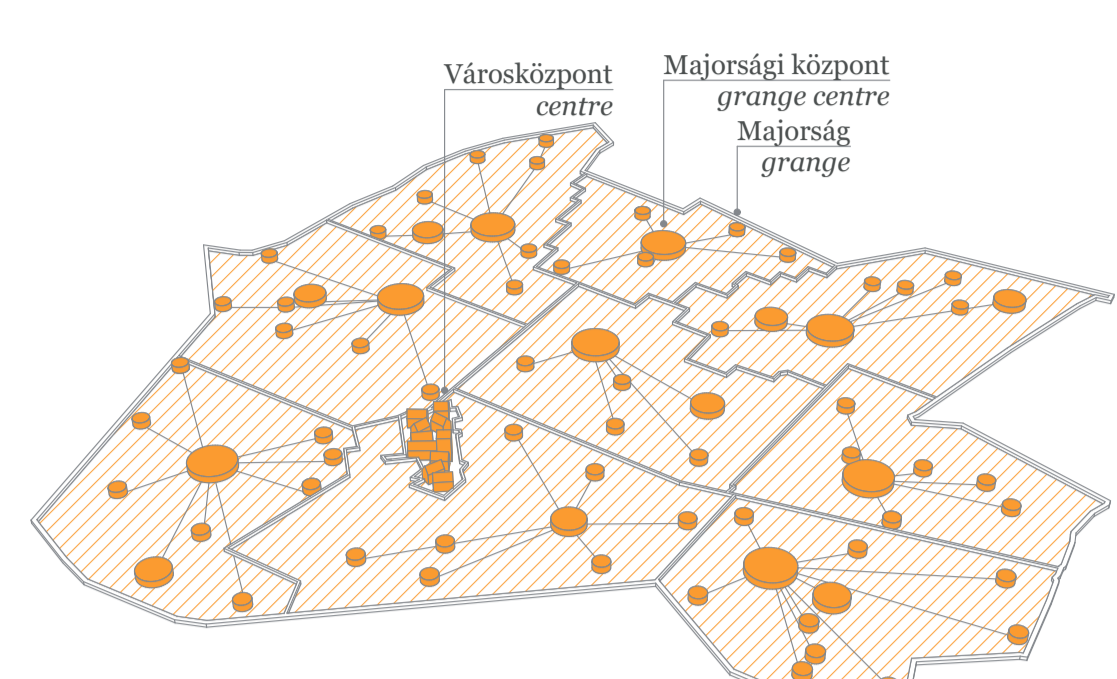
Mezőbágyos lakosságának korcsoportbeli eloszlása (2013-es adat) (fő)
Age-group distribution of the population (this data is from 2013) (head)

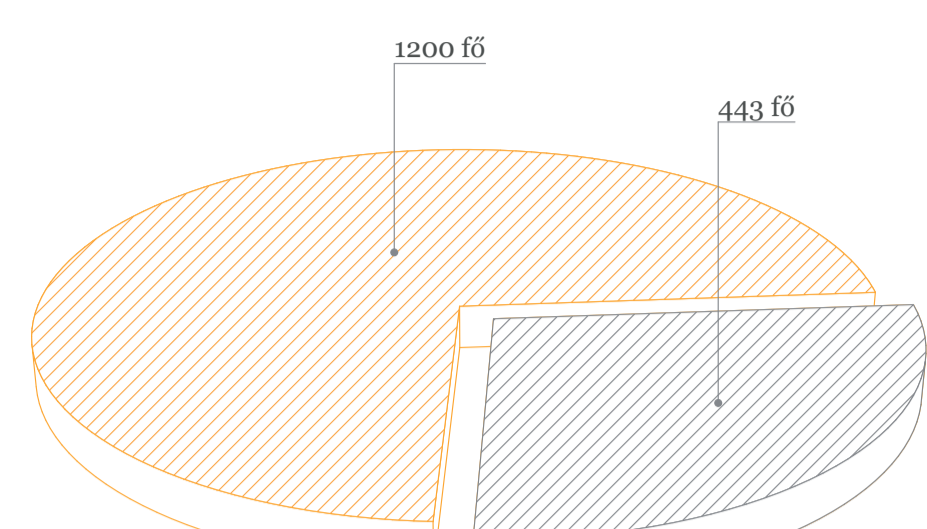
Tartalomát szelvéstől nézőleg CSORTRÚZÁ
Skeleton of the town that has lost its content

Mezőbágyos egykor magasan elismert mezőgazdasági művelési terület volt a szőlőművelés, a szőlővárosi kézművesipar, a szőlővárosi kézművesipar, a szőlővárosi kézművesipar...
Mezőbágyos egykor magasan elismert mezőgazdasági művelési terület volt a szőlőművelés, a szőlővárosi kézművesipar, a szőlővárosi kézművesipar...
Mezőbágyos egykor magasan elismert mezőgazdasági művelési terület volt a szőlőművelés, a szőlővárosi kézművesipar, a szőlővárosi kézművesipar...

MŰLT

Professzionális képzett majorsági struktúra
The professional structure of the granges

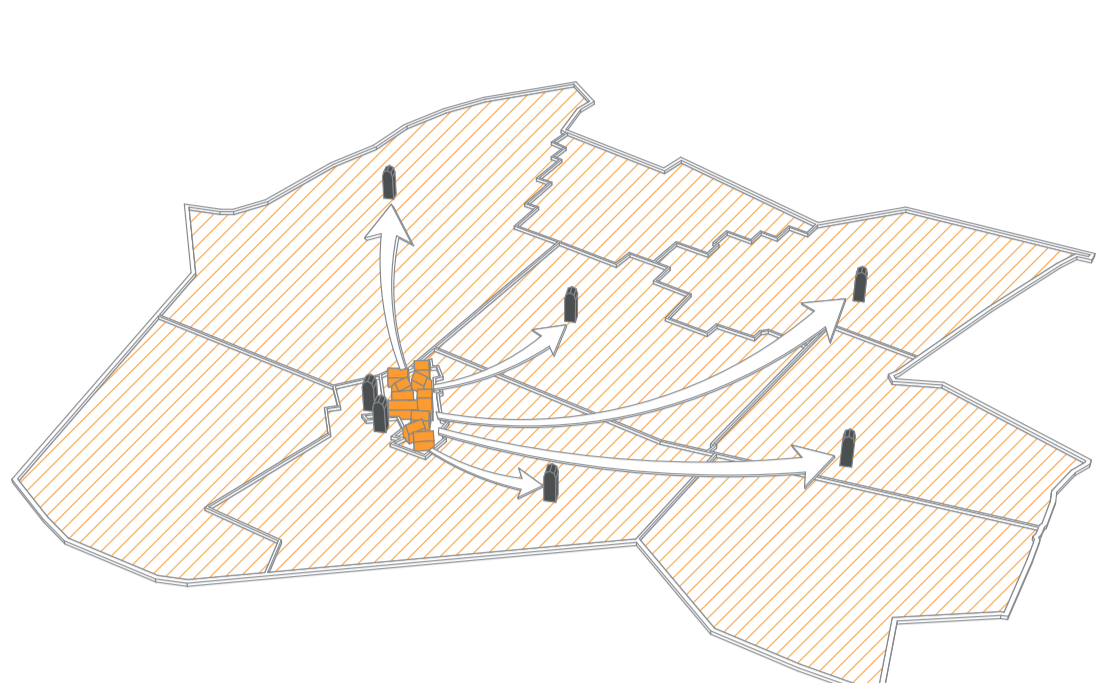

Népességszámok 1869-ben
distribution of the population in 1869

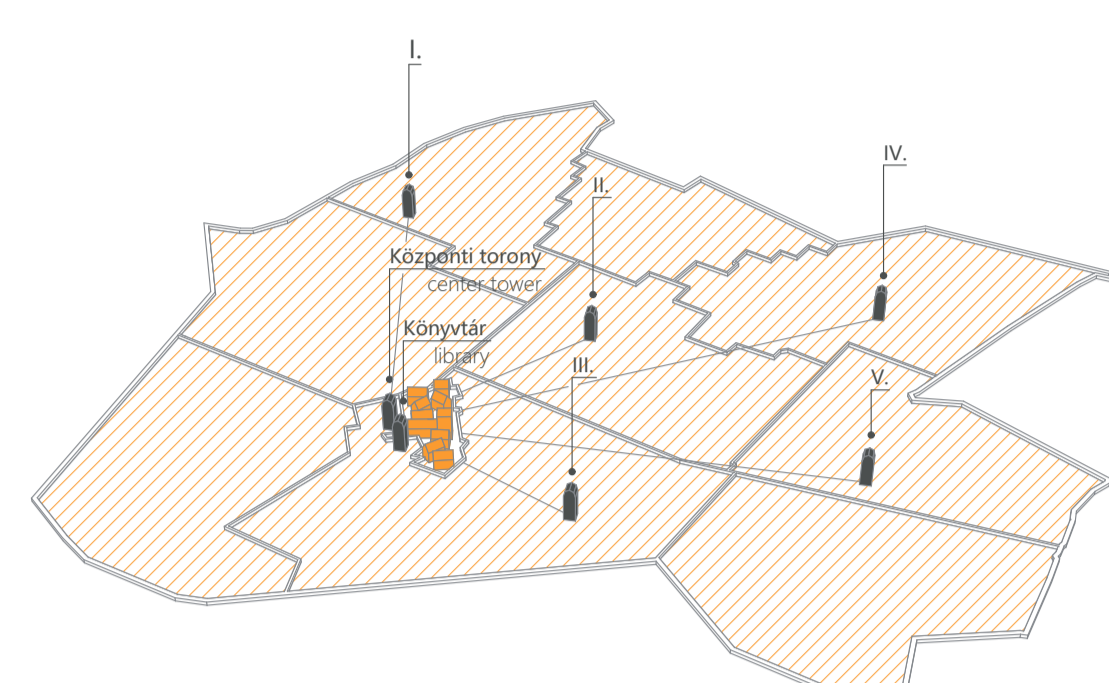
KONCEPCIÓ

Egyetemek bevonása a terület fejlesztésébe
Involving universities in the development of the area

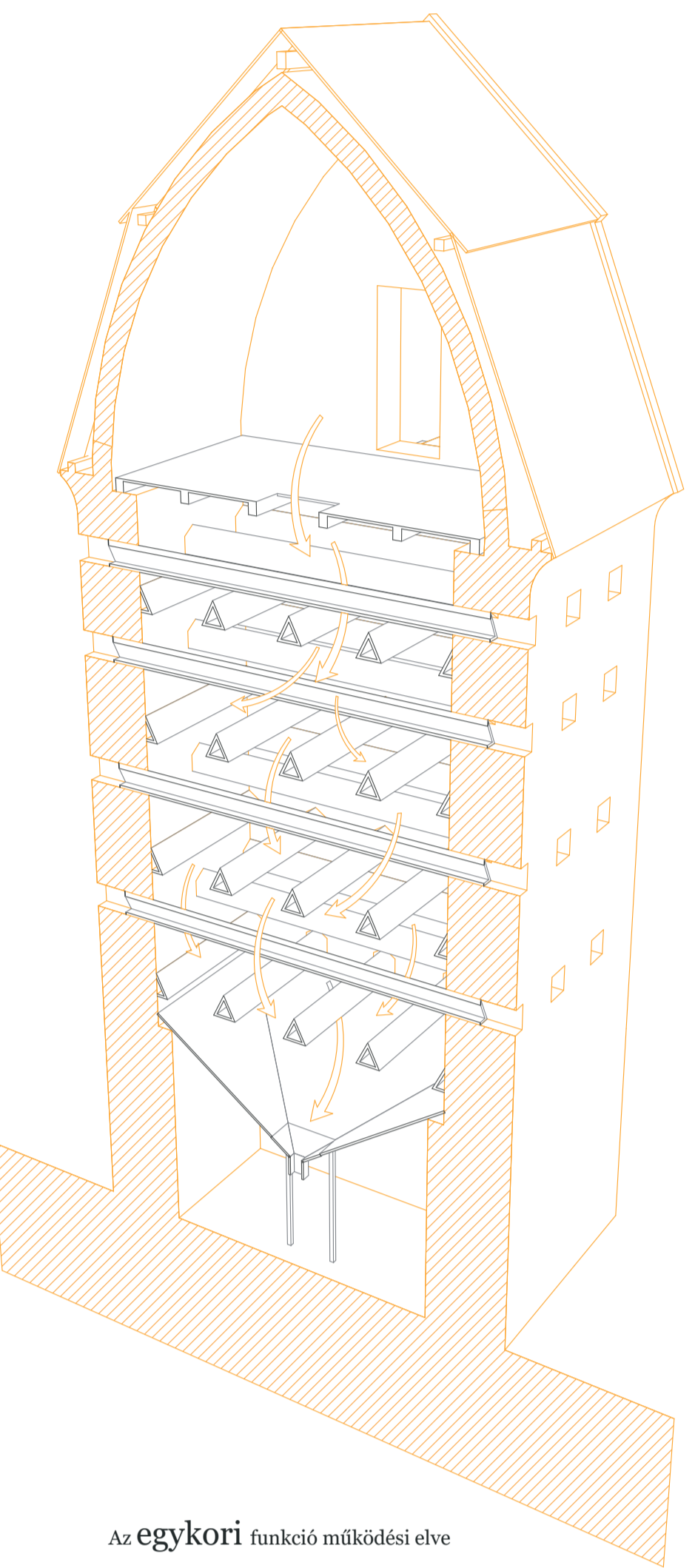
az alkotói csapatok birtokba veszik Mezőbágyost
the creative teams engage whole Mezőbágyos

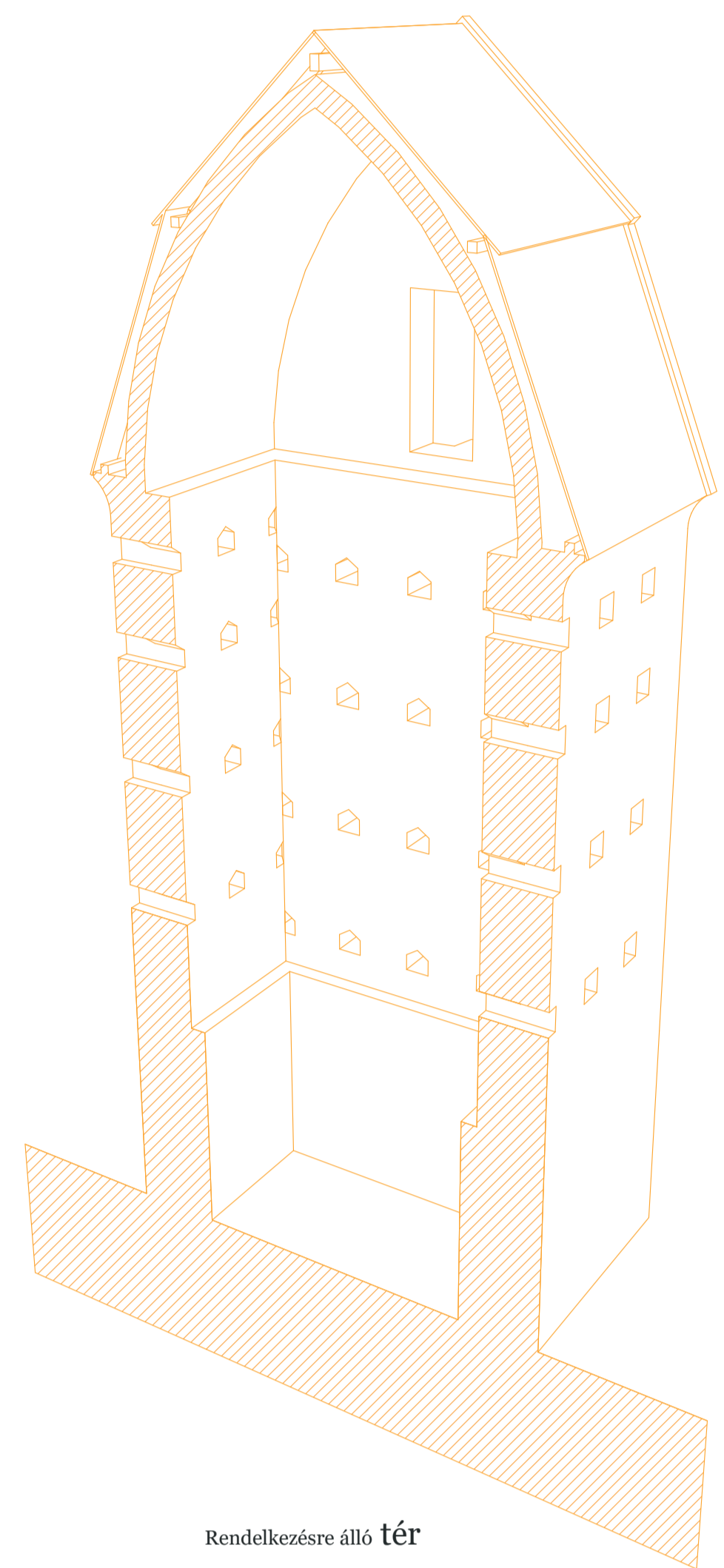
A régi silókörnyék új identitása
The new identity of the old silos

Mezőbágyos used to be a prestigious agricultural area but today it is much closer to the phrase: nostalgia. There is a strict network instead of the urban structure which depends on military horse breeding, and the demands of horse substitution...
Mezőbágyos used to be a prestigious agricultural area but today it is much closer to the phrase: nostalgia. There is a strict network instead of the urban structure which depends on military horse breeding, and the demands of horse substitution...
Mezőbágyos used to be a prestigious agricultural area but today it is much closer to the phrase: nostalgia. There is a strict network instead of the urban structure which depends on military horse breeding, and the demands of horse substitution...

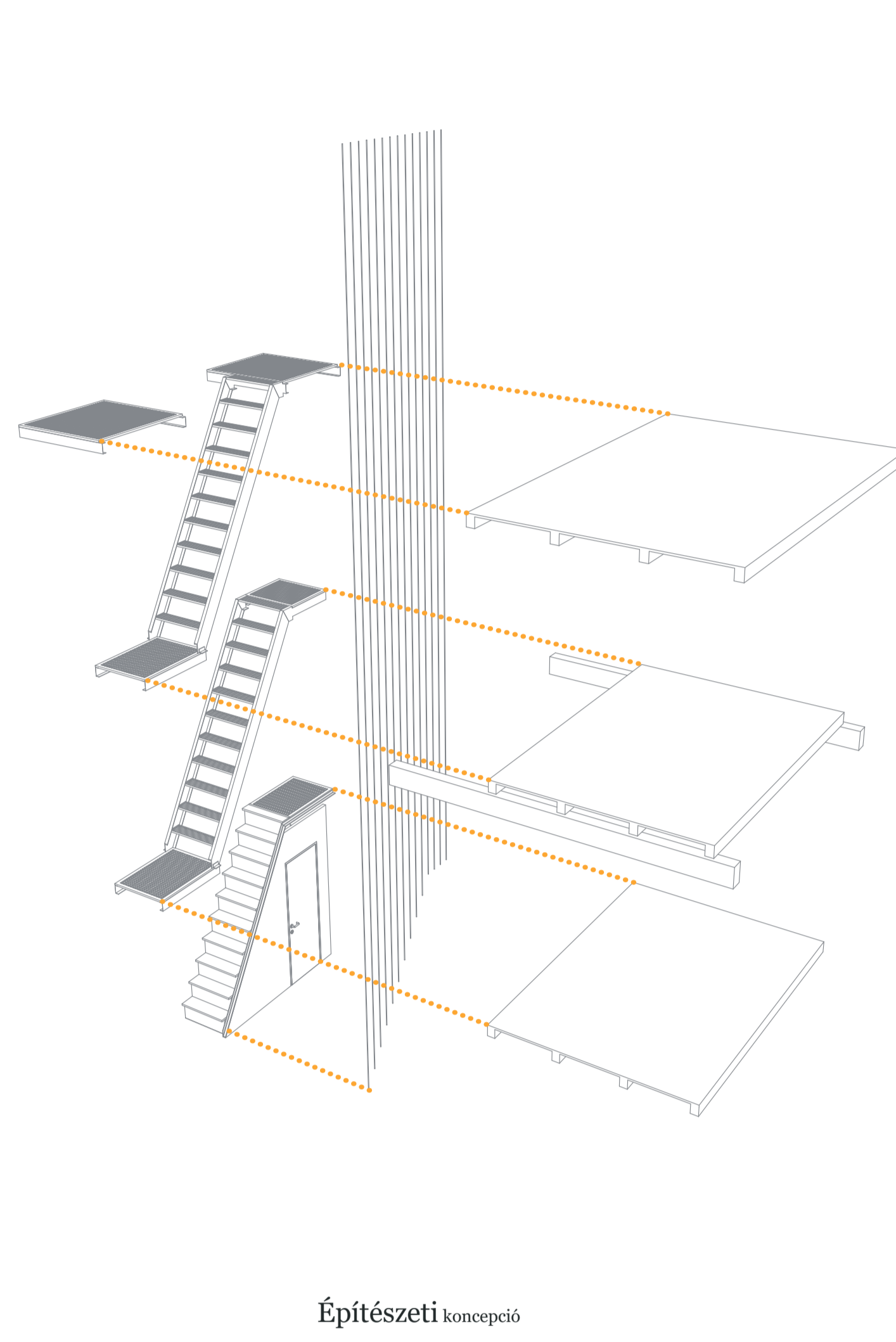
SILÓTORONYOK

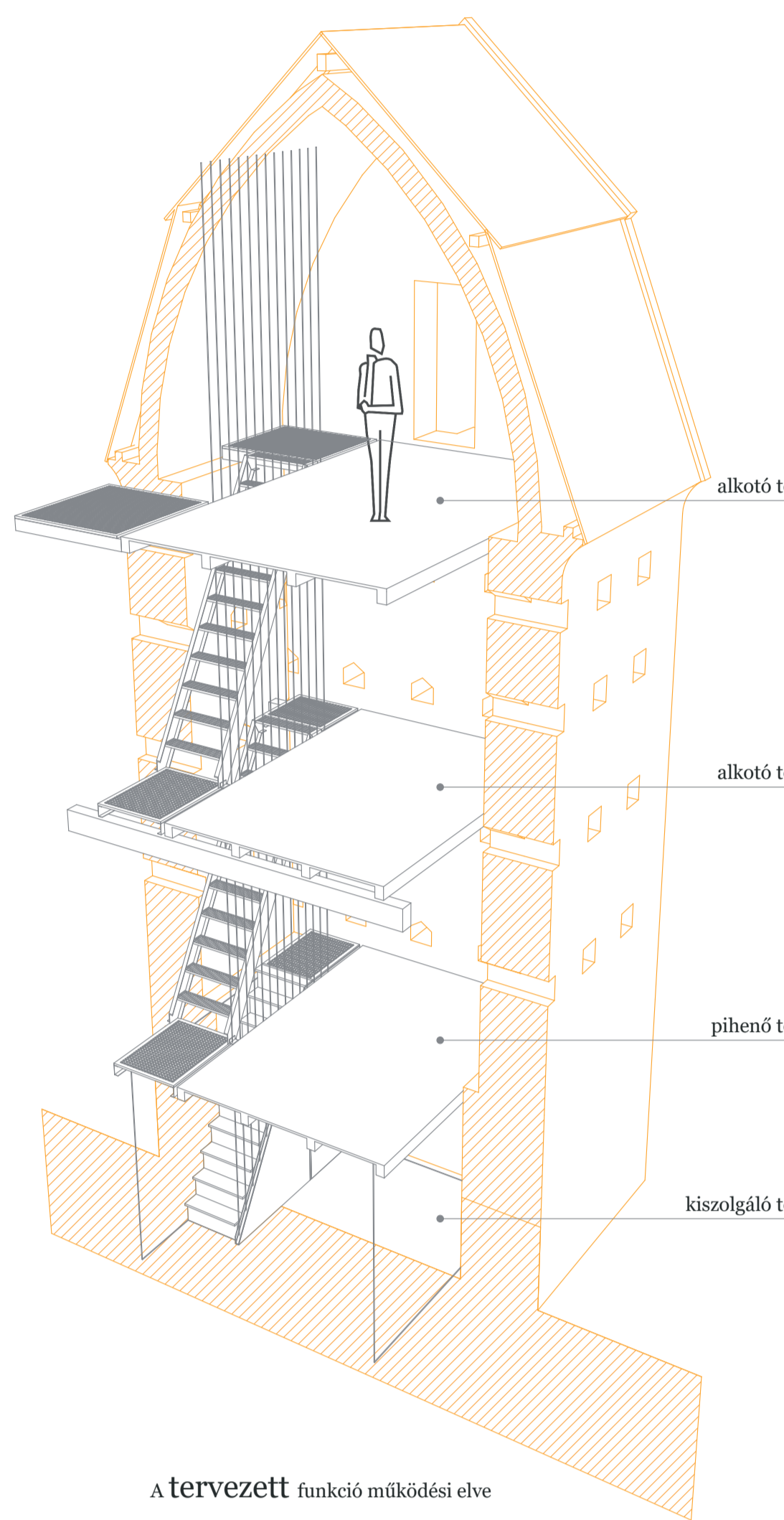
Az egykori funkció működési elve
The mechanism principle of the old function

Rendelkezésre álló tér
the given space

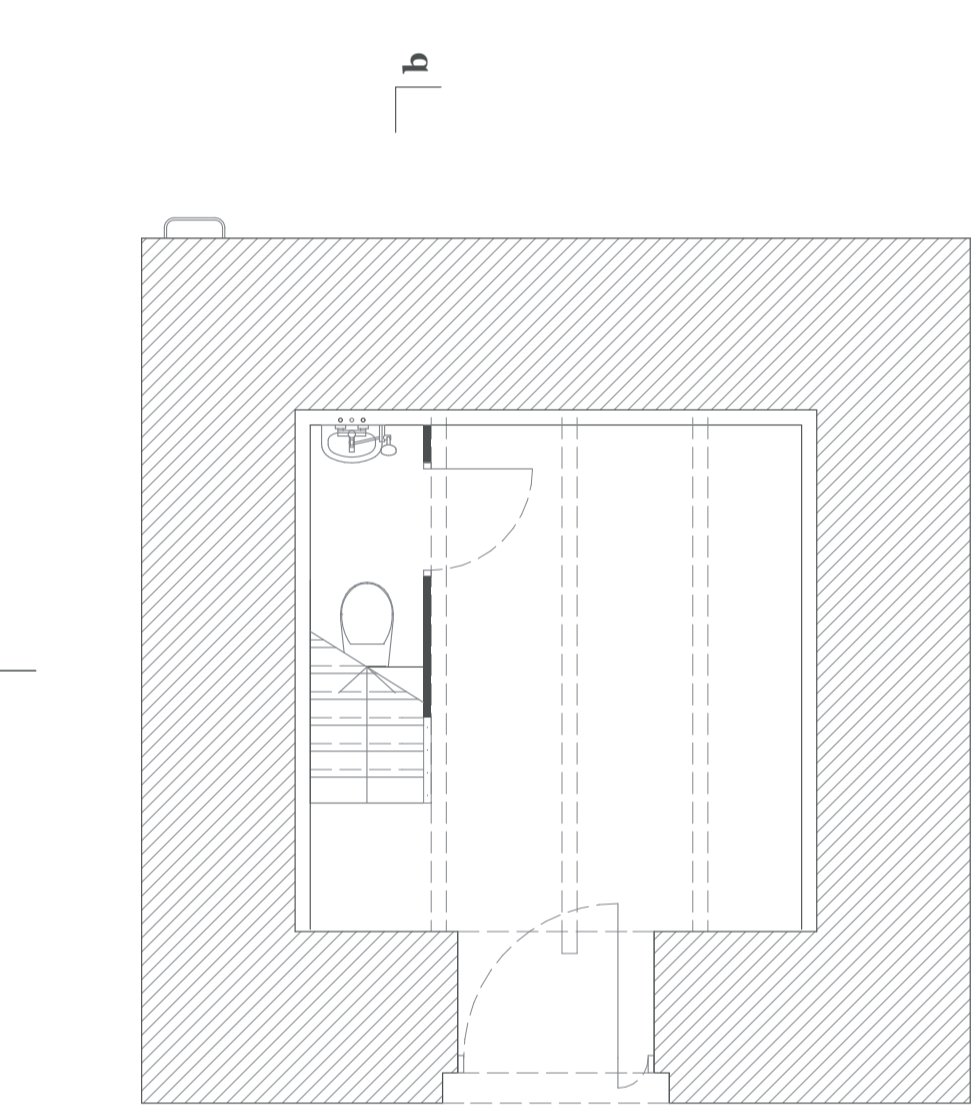
Építészeti koncepció
Architectural conception

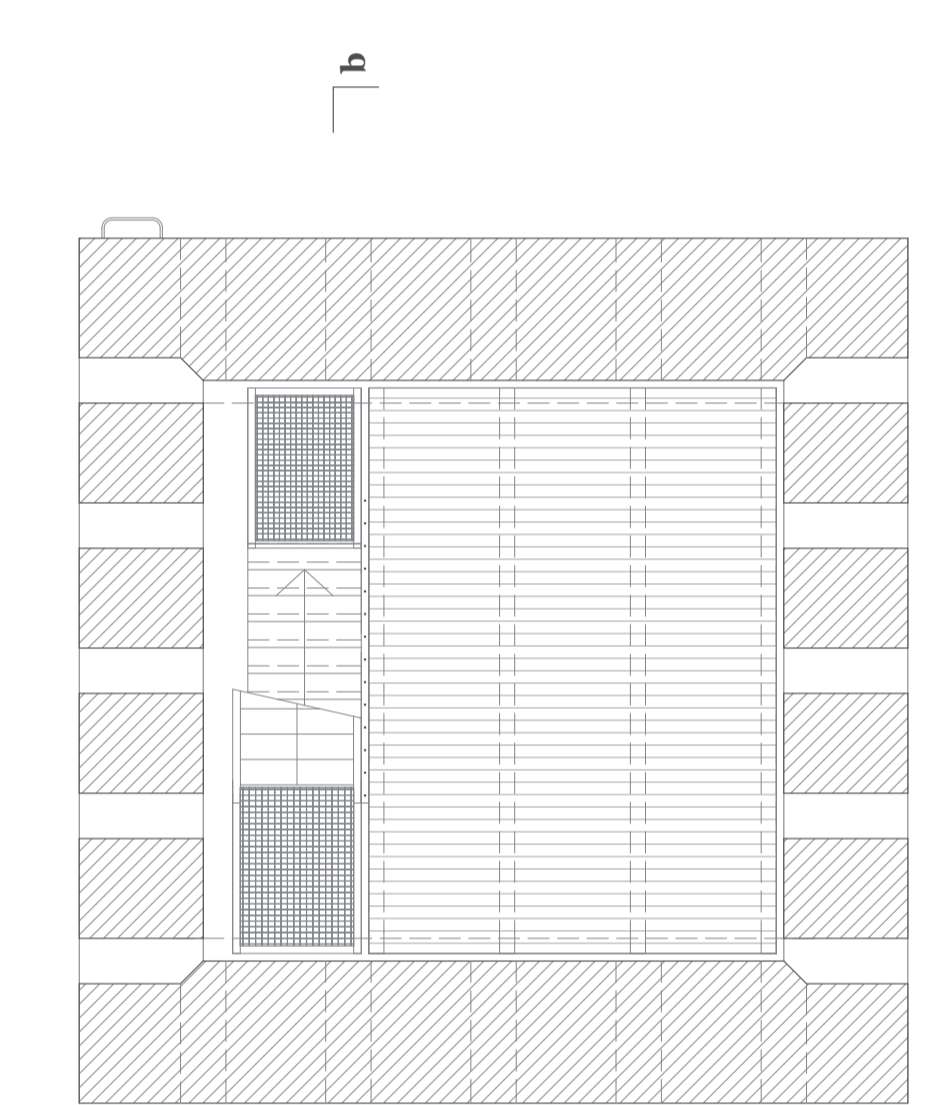
A tervezett funkció működési elve
The mechanism principle of the DEW function

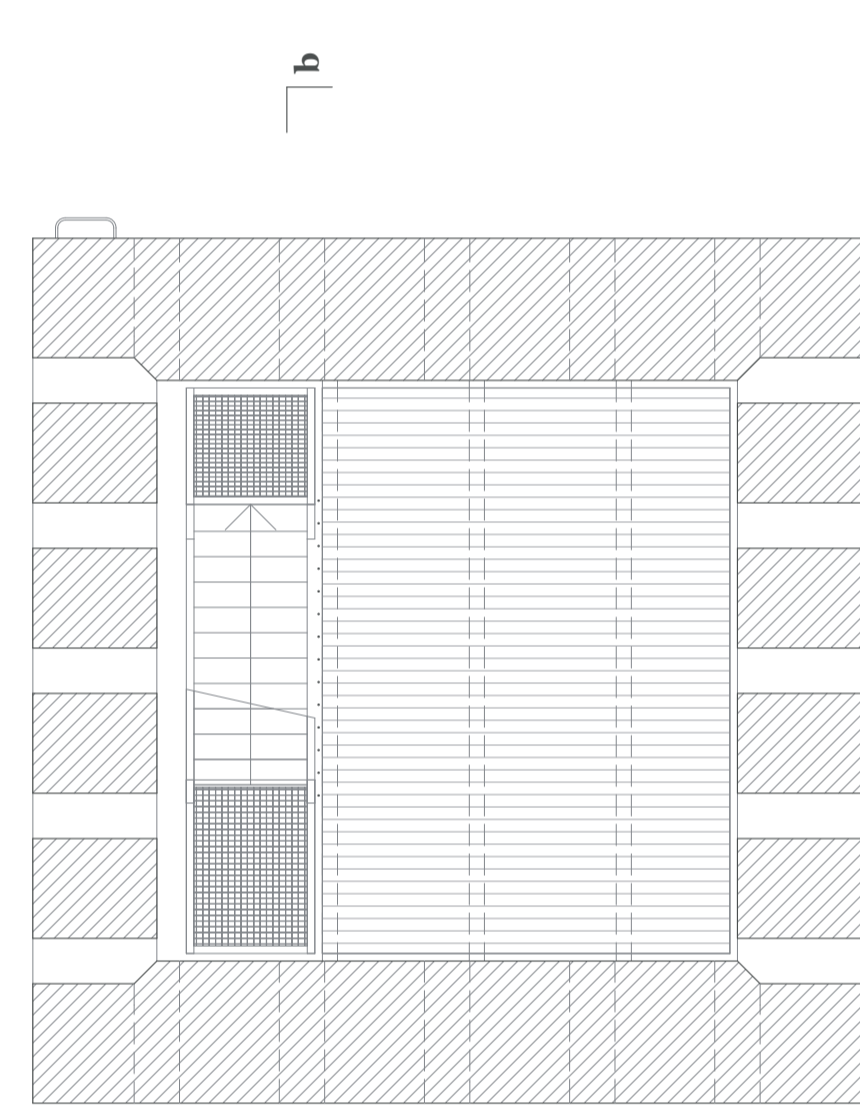
ALAPRAJZOK

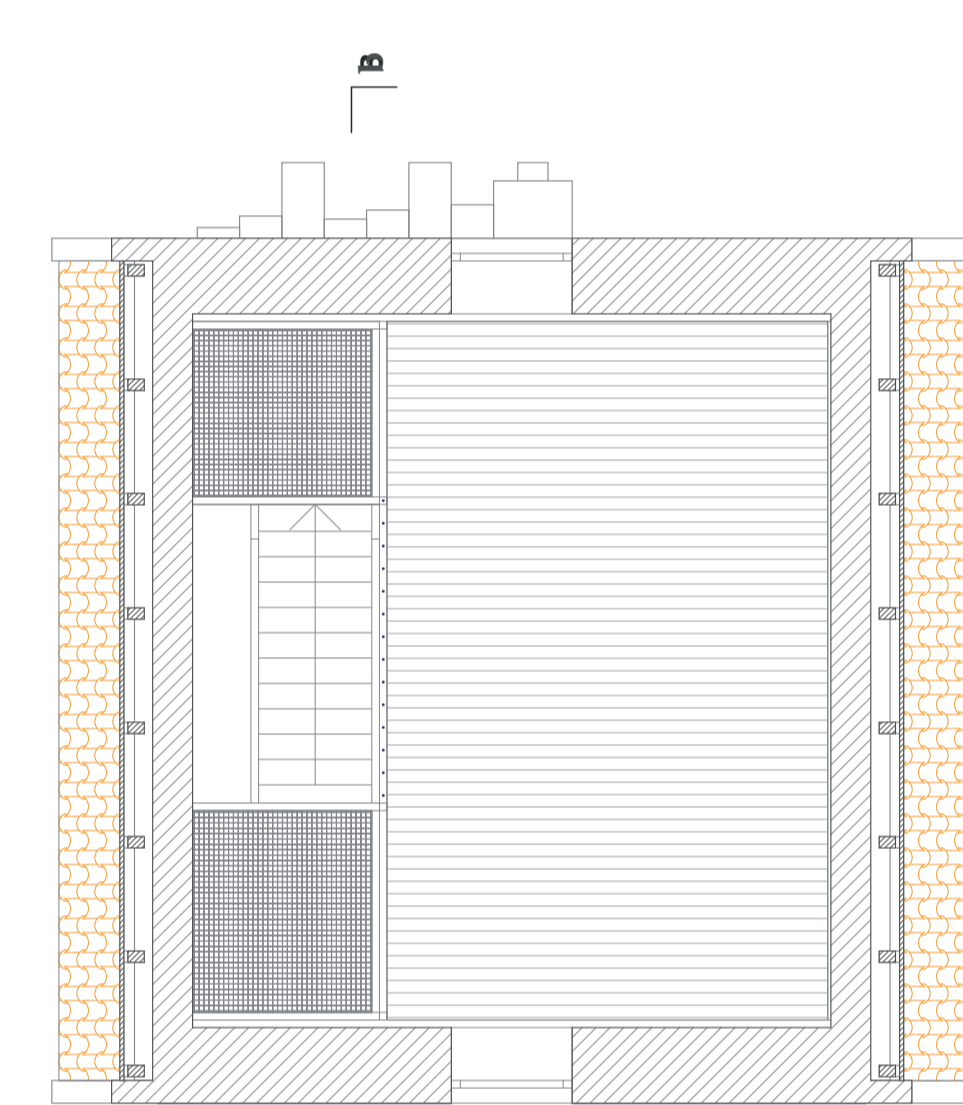
Földszinti alaprajz - 1:50
Ground floor plan - 1:50

I. emeleti alaprajz - 1:50
First floor plan - 1:50

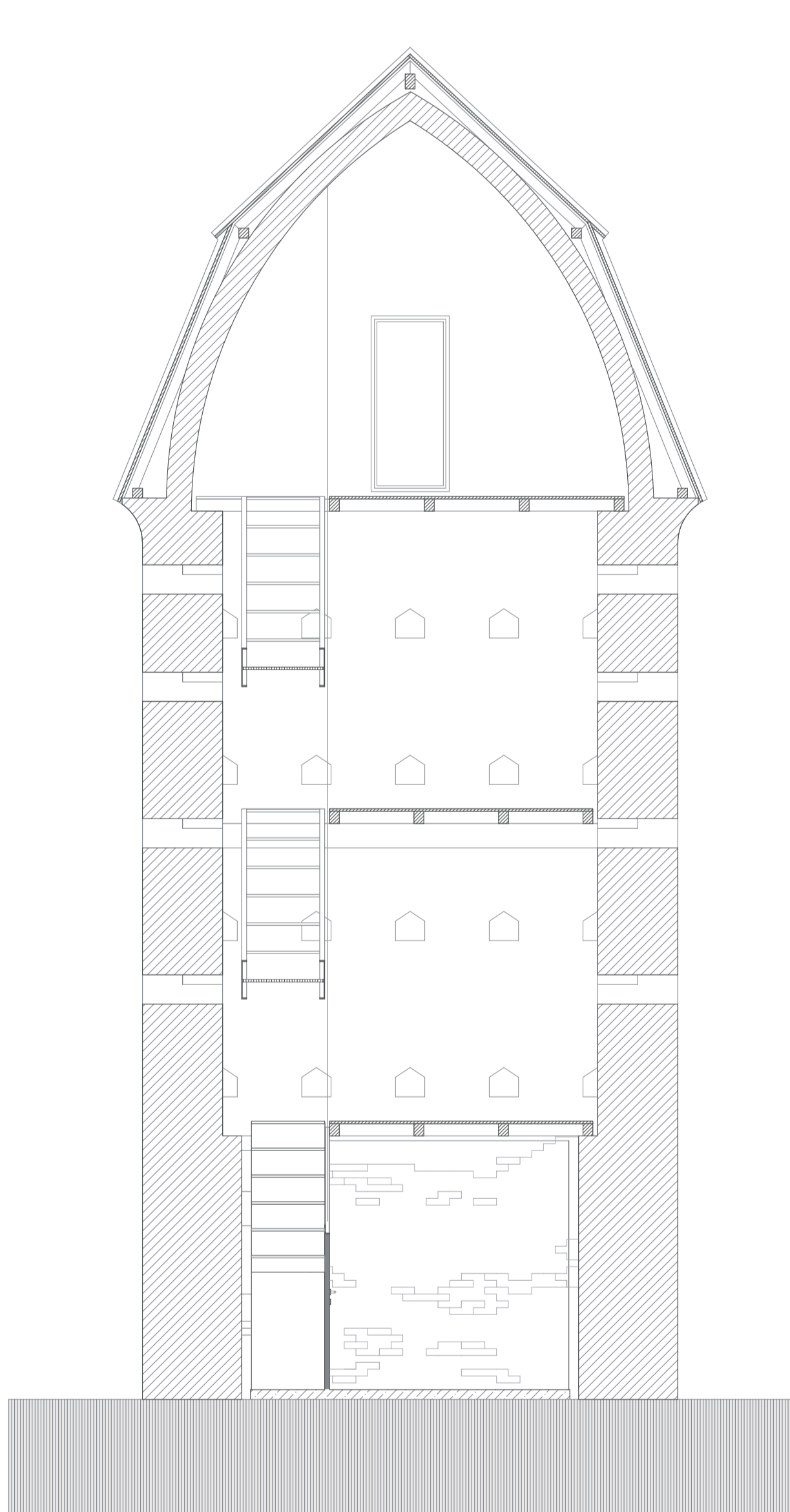

II. emeleti alaprajz - 1:50
Second floor plan - 1:50

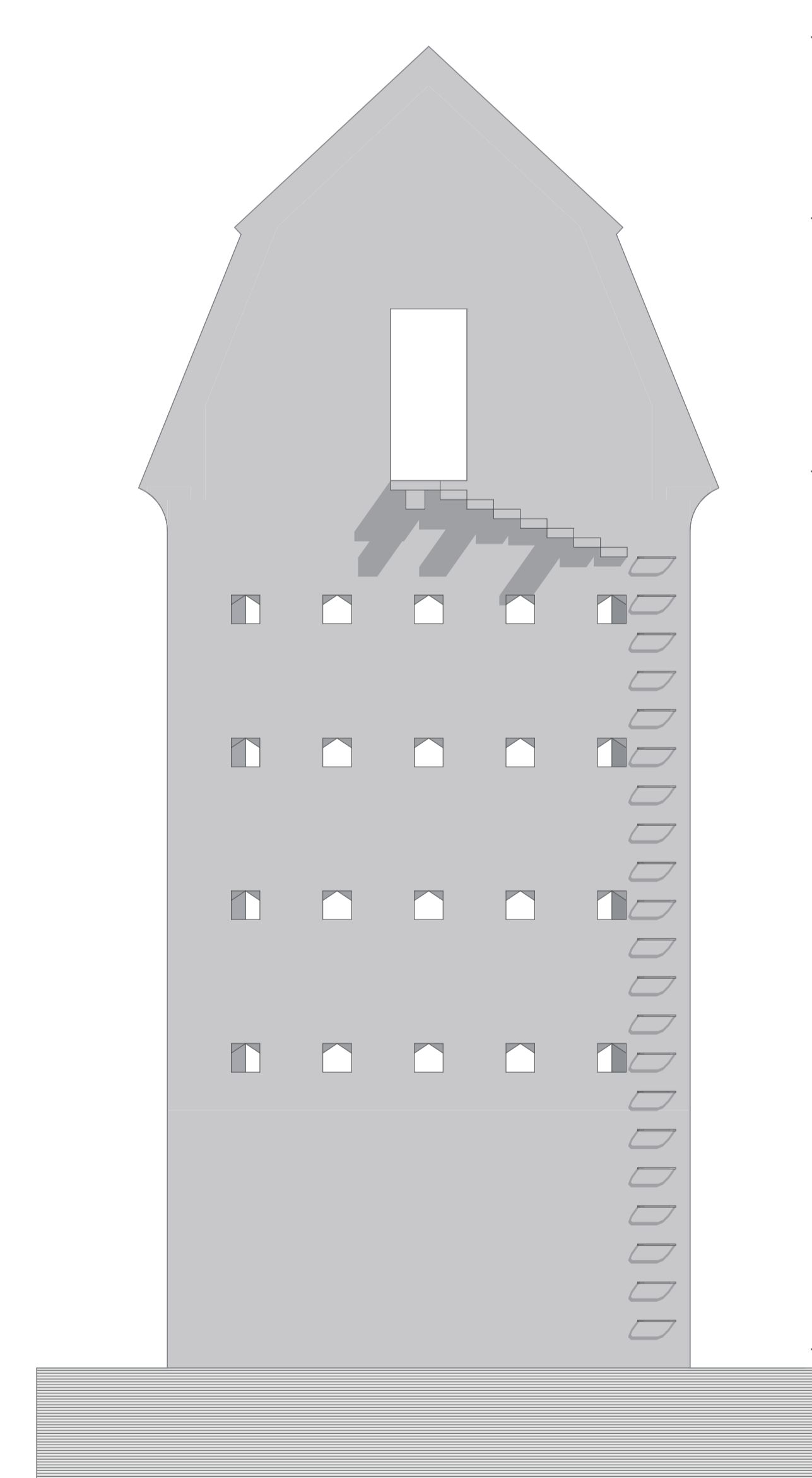

II. emeleti alaprajz - 1:50
Second floor plan - 1:50

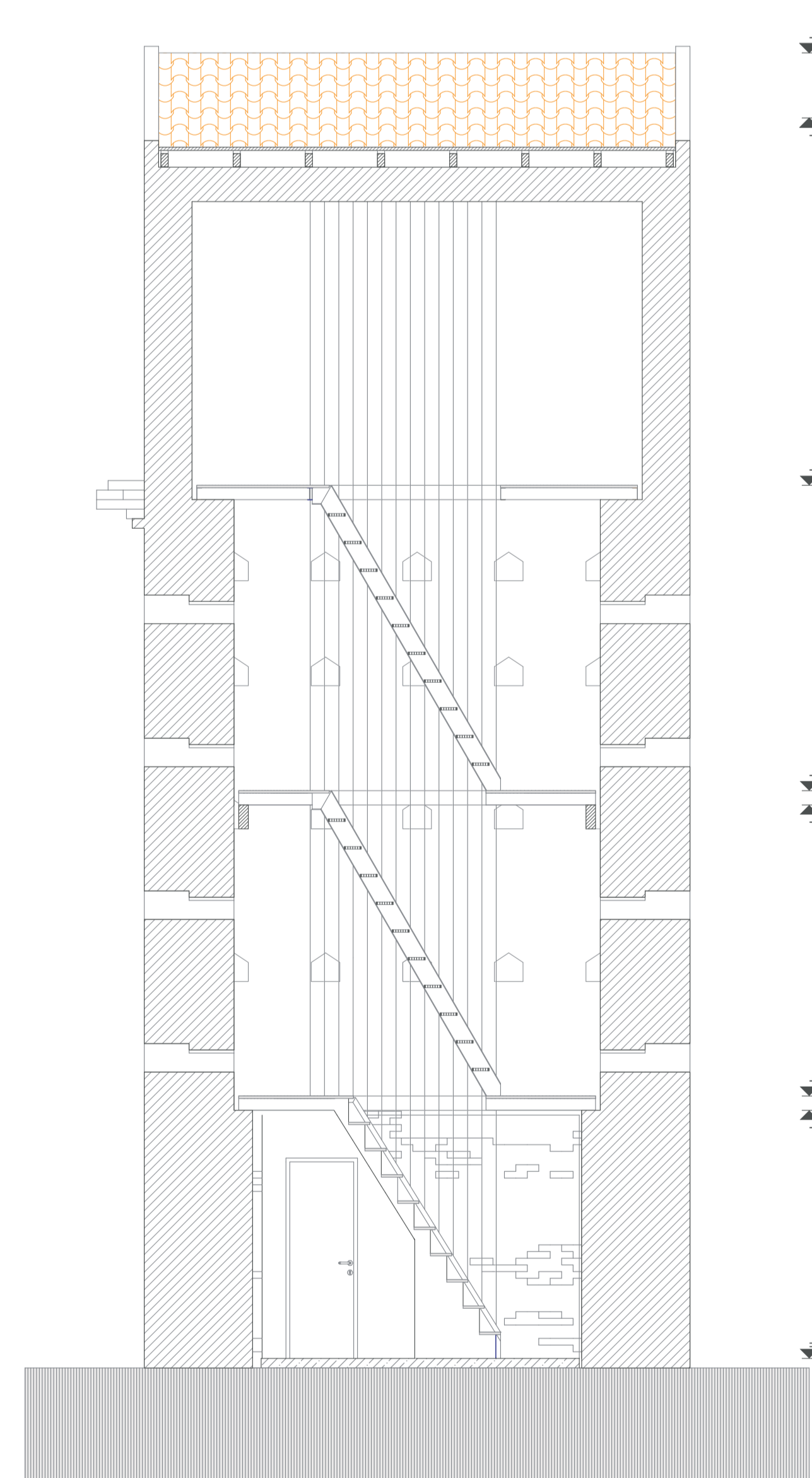
METSZETEK, HOMLOKZATOK

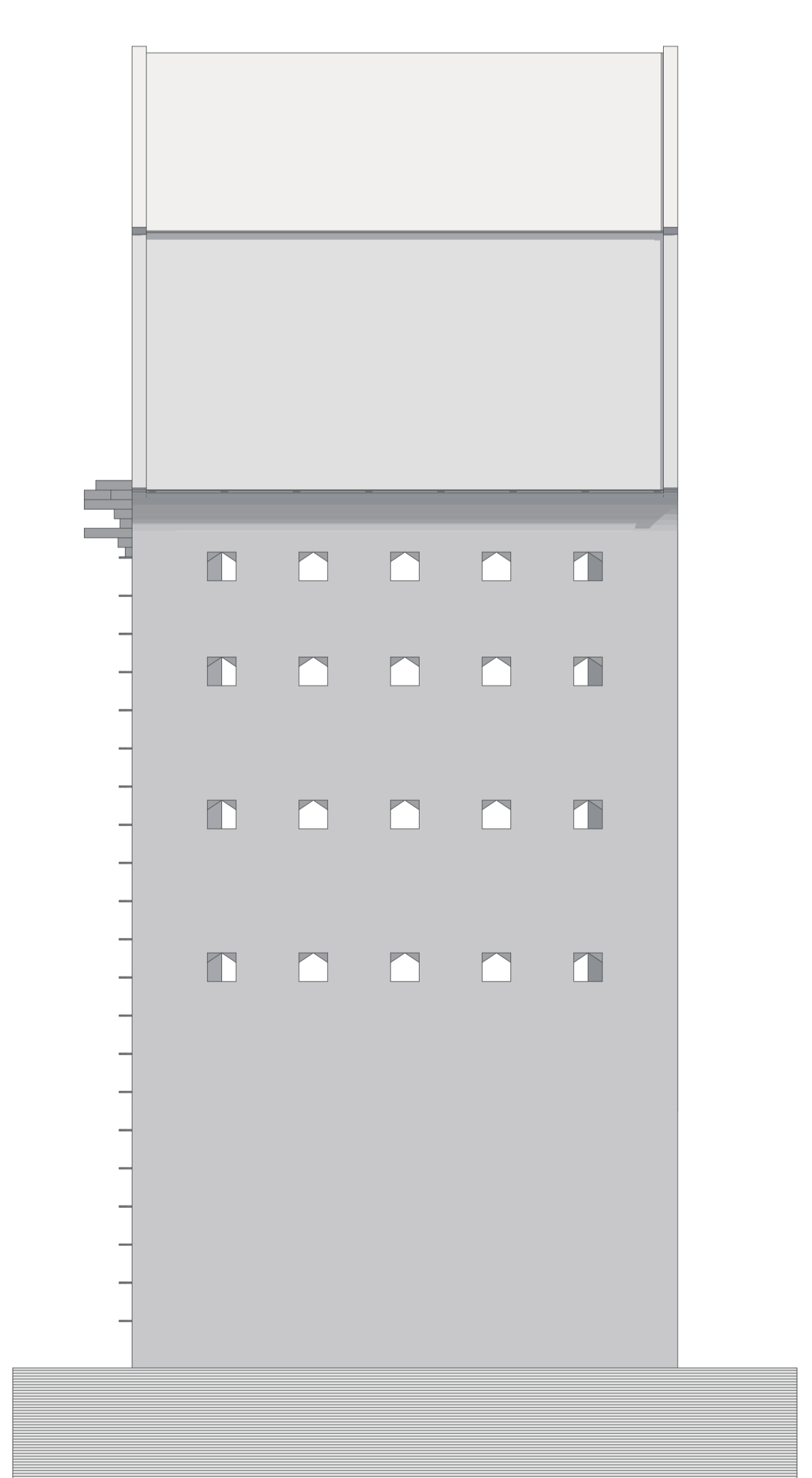
metszet - 1:50
section - 1:50

Homlokzat - 1:50
Facade - 1:50

metszet - 1:50
section - 1:50

Homlokzat - 1:50
Facade - 1:50

